

2. Priemonės, kurių imtasi, siekiant užtikrinti veiksmingą DNKP įgyvendinimą, įskaitant vykdymo užtikrinimo veiksmus, ir tokių priemonių taikymo rezultatai

a) Veiksmai, kurių imtasi siekiant užtikrinti veiklos vykdytojų reikalavimų laikymąsi, kaip numatyta Oficialios kontrolės reglamento 138 straipsnio 2 dalyje ir 139 straipsnio 1 dalyje.

Vykdydamos oficialiąją kontrolę, kompetentingos institucijos skyrė didelį dėmesį veiksams, kuriais pašalinama ar sumažinama rizika žmonių, gyvūnų ir augalų sveikatai, gyvūnų gerovei, genetiškai modifikuotų organizmų (toliau – GMO) ir augalų apsaugos produktų atveju – rizika aplinkai, taip užtikrindamos (ES) 2017/625 Oficialios kontrolės reglamento 137 straipsnio nuostatų vykdymą.

Nustačiusios, kad veiklos vykdytojai nesilaiko teisės aktų reikalavimų, kompetentingos institucijos ėmėsi veiksmų ir sankcijų, nustatytų (ES) 2017/625 Oficialios kontrolės reglamento 138 ir 139 straipsniuose.

VMVT. Ūkio subjektų veiklos priežiūros metu nustačius neatitikimų teisės aktų reikalavimams, įvertinus jų pobūdį, mastą ir kitus susijusius rodiklius, ūkio subjektams buvo nurodyta pašalinti nustatytus neatitikimus per nurodytą terminą ir (ar) pateikti trūkumų šalinimo planą su nurodytiems neatitikimams pašalinti būtinomis priemonėmis ir šių priemonių įgyvendinimo terminais, ir (ar) buvo taikomos atitinkamos poveikio priemonės: administracinė atsakomybė (pagal Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodeksą, Lietuvos Respublikos maisto įstatymą, Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatymą ir kt.), administracinės poveikio priemonės (veiklos sustabdymas ir (ar) uždraudimas, produkto tiekimo rinkai sustabdymas ir (ar) uždraudimas).

Pirmaisiais ūkio subjekto veiklos metais pirmojo jo veiklos patikrinimo metu nustačius teisės aktų reikalavimų neatitikimų, ūkio subjektui poveikio priemonės, susijusios su jo veiklos ribojimu, netaikomos (išskyrus atvejus, jeigu poveikio priemonės yra būtinos ir neišvengiamos, siekiant užkirsti kelią žalos ar pavojaus visuomenei ar kitų asmenų interesams, gyvūnų sveikatai ir gerovei arba aplinkai atsiradimui). Ūkio subjektui pritaikius atitinkamas poveikio priemones, vertinama, kaip vykdomi nurodymai ir prireikus organizuojami ūkio subjekto veiklos neplaniniai patikrinimai.

Veiksmai, kurių imtasi, siekiant užtikrinti veiklos vykdytojų reikalavimų laikymąsi, kaip numatyta Oficialios kontrolės reglamento 138 straipsnio 2 dalyje ir 139 straipsnio 1 dalyje.

Maistas ir maisto sauga, vientisumas ir visavertiškumas bet kuriuo maisto gamybos, perdirbimo ir platinimo etapu, įskaitant taisykles, kuriomis siekiama užtikrinti sąžiningą prekybos praktiką ir apsaugoti vartotojų interesus ir informaciją jiems, ir su maistu besiliečiančių medžiagų ir gaminių gamyba bei naudojimas

<i>Įmonės</i>	<i>Patikrinimų, atliktų vykdant oficialiąją kontrolę, skaičius</i>	<i>Patikrinimų, kurių metu nustatyta reikalavimų nesilaikymo atvejų, skaičius</i>	<i>Administraciniai veiksmai ir (ar) priemonės</i>
Patvirtintos įmonės	1 701	690	415
Registruoti veiklos vykdytojai ir (ar) įmonės	17 412	5 222	1 526
Įmonės, gaminančios su maistu besiliečiančias medžiagas	11	4	0

Pašarai ir pašarų sauga bet kuriuo pašarų gamybos, perdirbimo ir platinimo etapu ir pašarų naudojimas, įskaitant taisykles, kuriomis siekiama užtikrinti sąžiningą prekybos praktiką ir apsaugoti vartotojų sveikatą, interesus ir informaciją jiems

<i>Įmonės*</i>	<i>Patikrinimų, atliktų vykdant oficialiąją kontrolę, skaičius</i>	<i>Reikalavimų nesilaikymo atvejų, nustatytų vykdant oficialiąją kontrolę, skaičius</i>	<i>Administraciniai veiksmai ir (ar) priemonės</i>
Įmonės, patvirtintos pagal Reglamento (EB) Nr. 183/2005 10 straipsnį	43	29	5
Įmonės registruotos pagal Reglamento (EB) Nr. 183/2005 9 straipsnį, išskyrus pirminę gamybą	386	133	23
Pašarus naudojančios veiklos vykdytojai (ūkininkai)	1 622	31	1
Veiklos vykdytojai, gaminantys vaistinius pašarus ir (arba) jais prekiaujantys	0	0	0

**Ūkio subjektų priskyrimo įmonių kategorijai tvarka yra aprašytas ataskaitos II dalies 3.3 ir 3.5 punktuose*

Gyvūnų sveikatos reikalavimai

<i>Ūkiai ir (arba) įmonės</i>	<i>Patikrinimų, atliktų vykdant oficialiąją kontrolę, skaičius</i>	<i>Reikalavimų nesilaikymo atvejų, nustatytų vykdant oficialiąją kontrolę, skaičius</i>	<i>Administraciniai veiksmai ir (ar) priemonės</i>
Galvijų identifikavimas ir registravimas	2 580	708	52
Avių ir ožkų identifikavimas ir registravimas	823	229	22
Patvirtinti surinkimo centrai (galvijų, avių, ožkų, kiaulių, arklinių šeimos gyvūnų)	17	4	4
Patvirtinti prekiautojai (galvijų, avių, ožkų, kiaulių)	9	2	1
Kontrolės postai (Reglamentas (EB) Nr. 1255/97)	0	0	0
Patvirtintos įstaigos, institutai ir centrai (Direktyva 92/65/EEB)	5	0	0
Įmonės, kurioms leista prekiauti Europos Sąjungoje naminiiais paukščiais ir periniais kiaušiniais	133	10	3
Paukščių karantino patalpos ir centrai	0	0	0
Patvirtinti akvakultūros ūkiai	48	3	0
Leidimus turinčios akvakultūros gyvūnų perdirbimo įmonės	0	0	0
Spermos surinkimo centrai	5	0	0
Spermos saugojimo centrai	1	0	0
Embrionų surinkimo ir (arba) gamybos grupės	0	0	0

Rizikos žmonių ir gyvūnų sveikatai, kylančios dėl šalutinių gyvūninių produktų ir jų gaminių, prevencija ir mažinimas

<i>Įmonės ir (arba) gamyklos</i>	<i>Patikrinimų, atliktų vykdant oficialiąją kontrolę, skaičius</i>	<i>Reikalavimų nesilaikymo atvejų, nustatytų vykdant oficialiąją kontrolę, skaičius</i>	<i>Administraciniai veiksmai ir (ar) priemonės</i>
Įmonės arba gamyklos, patvirtintos pagal Reglamento (EB) Nr. 1069/2009 (11) 24 straipsnį	88	20	14
Įmonės arba gamyklos, registruotos pagal Reglamento (EB) Nr. 1069/2009 23 straipsnį	178	28	4

Gyvūnų gerovės reikalavimai

Gyvūnų gerovė ūkiuose

<i>Ūkinės paskirties gyvūnai (gyvūnų kategorija)</i>	<i>Patikrinimų, atliktų vykdant oficialiąją kontrolę, skaičius</i>	<i>Patikrintų gamybos vietų, kuriose nustatyta reikalavimų nesilaikymo atvejų, skaičius</i>	<i>Administraciniai veiksmai ir (ar) priemonės</i>
Kiaulės (kaip apibrėžta Direktyvoje 2008/120/EB)	612	14	8
Vištos dedeklės (kaip apibrėžta Direktyvoje 1999/74/EB)	52	3	1
Vištos (kaip apibrėžta Direktyvoje 2007/43/EB)	46	1	1
Veršeliai (kaip apibrėžta Direktyvoje 2008/119/EB)	634	30	18
Kita (nurodyti)	0	0	0

Gyvūnų gerovė juos vežant

<i>Ūkinės paskirties gyvūnai (gyvūnų kategorija)</i>	<i>Patikrinimų, atliktų vykdant oficialiąją kontrolę, skaičius</i>	<i>Reikalavimų nesilaikymo atvejų, nustatytų vykdant oficialiąją kontrolę, skaičius</i>	<i>Administraciniai veiksmai ir (ar) priemonės</i>
Galvijai	439	4	4
Kiaulės	436	2	2
Avys ir (arba) ožkos	12	0	0
Arklinių šeimos gyvūnai	89	0	1
Naminiai paukščiai	154	4	4
Kita	0	0	0

Saugomų kilmės vietos nuorodų, saugomų geografinių nuorodų ir garantuotų tradicinių gaminių naudojimas ir ženklvinimas

<i>Įmonės</i>	<i>Patikrinimų, atliktų vykdant oficialiąją kontrolę, skaičius</i>	<i>Reikalavimų nesilaikymo atvejų, nustatytų vykdant oficialiąją kontrolę, skaičius</i>	<i>Administraciniai veiksmai ir (ar) priemonės</i>
Prieš tiekiant rinkai	15	3	3
Įprastinė rinka	667	1	1
Elektroninė prekyba	5	2	0

VATŽŪM. 2021 m. iš viso atliktas 49 851 (2020 m. – 60 456) ūkio subjektų patikrinimas, t. y. 17,5 % mažiau nei 2020 m. Šiam pokyčiui turėjo ir vis dar turi įtakos COVID–19 ligos pandeminė situacija, rinkų atvirumo pokyčiai dėl kilusių politinių įtampų ir importuojamų krovinių srautų sumažėjimas.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodeksu (toliau – ANK), 2021 m. ūkio subjektų patikrinimų metu buvo nustatyti 248 (2020 m. – 157) administraciniai nusižengimai, t. y. 91 nusižengimu daugiau nei 2020 m.. Nusižengimų padidėjimo skaičių lėmė ūkio subjektų abejingas požiūris į pareikštas pastabas dėl būtinų imtis veiksmų, kad nustatyti Sąjungos karantininių kenkėjų židiniai būtų naikinami nustatytomis priemonėmis ir terminais. Taip pat buvo nustatyta daugiau augalų apsaugos produktų (toliau – AAP) naudojimo reikalavimų nesilaikymo atvejų.

Ūkio subjektams paskirtos 223 (2020 m. – 138) piniginės baudos, iš jų surašyta 218 (2020 m. – 136) administracinių nurodymų, paskirti 25 (2020 m. – 19) įspėjimai.

Per 2021 m. svarbiausiose fitosanitarijos ir AAP priežiūros srityse buvo užfiksuoti 54 (2020 m. – 46) incidentai, darantys reikšmingą žalą ar keliantys pavojų visuomenei, kitų asmenų interesams ar aplinkai (iš jų užregistruoti 46 (2020 m. – 43) kenkėjų židiniai ir 8 (2020 m. – 3) atvejai, kai nustatyti neregistruoti AAP). Nors ir nežymus padidėjimas, t. y. 8 incidentais, tačiau pažymėtina, kad dauguma naujų kenkėjų židinių nustatyti tiriant ūkio subjektų asmeninems reikmėms auginamos augalinės produkcijos sveikatingumą (įgyvendinant iš dalies Europos Sąjungos lėšomis finansuojamą kenkėjų stebėseną). Šie stebėjimai yra reikšmingi dėl fitosanitarinės aplinkos Lietuvoje ir Europos Sąjungoje gerinimo. Skaičiuojami atvejai, kai nustatomi kenkėjų židiniai šalies viduje, ir atvejai, kai įvežant (atliekant pasienio kontrolę) nustatomi Lietuvai ir Europos Sąjungai grėsmę keliantys kenkėjai, bei neregistruotų ar falsifikuotų AAP saugojimo, tiekimo rinkai, naudojimo atvejai. VATŽŪM skiria didelį dėmesį minėtų atvejų prevencijai, operatyviam identifikavimui ir prireikus adekvačių poveikio priemonių taikymui.

Fitosanitarijos veiklos priežiūros srityje 2021 m. patikrinimų buvo atlikta 4 477 (2020 m. – 4 480). AAP veiklos priežiūros srityje patikrinimų skaičius 2021 m., lyginant su 2020 m., 353 patikrinimais padidėjo, t. y. nuo 2 556 (2020 m.) iki 2 909 (2021 m.). Šį pokytį lėmė išaugęs skundų, susijusių su netinkamu AAP naudojimu ir tiekimu rinkai, skaičius, taip pat mažesnis Nacionalinei mokėjimo agentūrai prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – NMA) pagal bendradarbiavimo sutartį perduotų planinių patikrinimų skaičius. Siekdama mažinti naštą ūkio subjektams ir vadovaudamasi minėta sutartimi, 2021 m. VATŽŪM perdavė NMA 100 pagal rizikos vertinimą rizikingiausių ūkio subjektų, kurių tikrinimo objektas sutampa (2020 m. NMA buvo perduota 350 planinių AAP naudojimo patikrinimų), patikrinimų.

Apie ūkio subjektų patikrinimo metu nustatytus reikalavimų nesilaikymo atvejus ir taikytus administracinius veiksmus ir (arba) priemones informacija pateikiama ataskaitos II dalies 2, 7 ir 8 punktuose.

VšĮ Ekoagros. Vadovaudamasi 2008 m. rugsėjo 5 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 889/2008, kuriuo nustatomos išsamios Tarybos reglamento (EB) Nr. 834/2007 dėl ekologinės gamybos ir ekologiškų produktų ženklavimo įgyvendinimo taisyklės dėl ekologinės gamybos, ženklavimo ir kontrolės (toliau – Reglamentas Nr. 889/2008), 65 straipsnio 2 dalimi, kontrolės institucija ima ir tiria mėginius, kad nustatytų, ar nenaudojami ekologinei gamybai neleistini produktai, ir kad patikrintų, ar gamybos būdai atitinka Ekologinio žemės ūkio taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 28 d. įsakymu Nr. 375 „Dėl Ekologinio žemės ūkio taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Ekologinio žemės ūkio taisyklės), arba kad nustatytų galimą užteršimą ekologinei gamybai neleistiniais produktais.

Pagal Europos Sąjungos teisės aktų reikalavimus mėginių, kuriuos kasmet turi imti ir tirti VšĮ „Ekoagros“, skaičius turi sudaryti bent 5 proc. nuo viso jos kontroliuojamų ūkio subjektų (veiklos vykdytojų) skaičiaus. Ūkio subjektai (veiklos vykdytojai), kurių mėginiai turi būti paimti, atrenkami, remiantis bendru rizikos, galinčios kilti dėl Ekologinio žemės ūkio taisyklių nesilaikymo, vertinimu. Į šį vertinimą įtraukiami visi gamybos, paruošimo ir paskirstymo etapai.

VšĮ „Ekoagros“, įgyvendindama Reglamento Nr. 889/2008 nuostatas, VšĮ „Ekoagros“ direktoriaus 2021 m. kovo 16 d. įsakymu Nr. V-34 „Dėl 2021 m. mėginių atrinkimo plano tvirtinimo“ patvirtino 2021 m. mėginių atrinkimo planą, kurį vėliau du kartus koregavo, t. y. VšĮ „Ekoagros“ direktoriaus 2021 m. liepos 7 d. įsakymu Nr. V-108 „Dėl viešosios įstaigos „Ekoagros“ direktoriaus 2021 m. kovo 16 d. įsakymo Nr. V-34 „Dėl 2021 m. mėginių atrinkimo plano tvirtinimo“ pakeitimo“ ir VšĮ „Ekoagros“ direktoriaus 2021 m. gruodžio 7 d. įsakymu Nr. V-195 „Dėl viešosios įstaigos „Ekoagros“ direktoriaus 2021 m. kovo 16 d. įsakymo Nr. V-34 „Dėl 2021 m. mėginių atrinkimo plano tvirtinimo“ pakeitimo“. Koregavimų priežastys – po prašymų sertifikuoti ekologinę gamybą pateikimo termino išaugo ekologiškai ūkininkaujančių subjektų skaičius, todėl reikėjo padidinti atrinktų subjektų procentinį skaičių, taip pat dalis atrinktų subjektų, kuriuose buvo planuota imti mėginius einamaisiais metais, nutraukė ekologiško ūkininkavimo veiklą.

Mėginiams paimti atrinkti:

176 pirminės gamybos augalininkystės / gyvulininkystės ūkio subjektai (veiklos vykdytojai);

23 ekologiškų produktų tvarkymo veiklą vykdančios ūkio subjektai (veiklos vykdytojai);

2 bitininkystės ūkio subjektai (veiklos vykdytojai);

2 laukinės augalijos rinkimo ūkio subjektai (veiklos vykdytojai);

1 akvakultūros ūkio subjektas (veiklos vykdytojas);

IŠ VISO: 204 veiklos vykdytojai.

Pagal 2021 m. mėginių atrinkimo planą atrinktų mėginių skaičius 2021 m. sudarė 7,14 proc. nuo visų VšĮ „Ekoagros“ kontroliuojamų ūkio subjektų (veiklos vykdytojų) skaičiaus. Mėginiai buvo atrenkami proporcingai iš 7 visuose gamybos, paruošimo ir paskirstymo etapuose dalyvaujančių pačių rizikingiausių veiklos vykdytojų, remiantis rizikos vertinimu.

Sandėlio dulkės su žieminių rugių grūdų likučiais	<i>Cypermethrin</i> <i>Deltamethrin</i> <i>Permethrin</i> <i>Pirimiphos-methyl</i> <i>Piperonyl butoxide</i> <i>Tebuconazole</i>
Kombinuotieji pašarai	<i>Roundup Ready quantification (soy)</i> <i>MON89788 quantification (soy)</i>
Grikliai	<i>Haloxifop</i>
Grikliai	<i>Fosetyl-Al (fosetyl+phosph.acid/salts as fosetyl)</i> <i>Phosphonic acid</i>
Grikliai	<i>Fosetyl-Al (fosetyl+phosph.acid/salts as fosetyl)</i> <i>Phosphonic acid</i>
Grikliai	<i>Fosetyl-Al (fosetyl+phosph.acid/salts as fosetyl)</i> <i>Phosphonic acid</i>
Grikliai	<i>Fosetyl-Al (fosetyl+phosph.acid/salts as fosetyl)</i> <i>Phosphonic acid</i>
Grikliai	<i>Fosetyl-Al (fosetyl+phosph.acid/salts as fosetyl)</i> <i>Phosphonic acid</i>
Grikliai	<i>Fosetyl-Al (fosetyl+phosph.acid/salts as fosetyl)</i> <i>Phosphonic acid</i>
Grikliai	<i>Fosetyl-Al (fosetyl+phosph.acid/salts as fosetyl)</i> <i>Phosphonic acid</i>
Grikliai	<i>Fosetyl-Al (fosetyl+phosph.acid/salts as fosetyl)</i> <i>Phosphonic acid</i>
Grikliai	<i>Fosetyl-Al (fosetyl+phosph.acid/salts as fosetyl)</i> <i>Phosphonic acid</i>
Grikliai	<i>Fosetyl-Al (fosetyl+phosph.acid/salts as fosetyl)</i> <i>Phosphonic acid</i>
Grikliai	<i>Fosetyl-Al (fosetyl+phosph.acid/salts as fosetyl)</i> <i>Phosphonic acid</i>
Grikliai	<i>Fosetyl-Al (fosetyl+phosph.acid/salts as fosetyl)</i> <i>Phosphonic acid</i>
Grikliai	<i>Fosetyl-Al (fosetyl+phosph.acid/salts as fosetyl)</i> <i>Phosphonic acid</i>
Grikliai	<i>Fosetyl-Al (fosetyl+phosph.acid/salts as fosetyl)</i> <i>Phosphonic acid</i>
Grikliai	<i>Fosetyl-Al (fosetyl+phosph.acid/salts as fosetyl)</i> <i>Phosphonic acid</i>
Grikliai	<i>Fosetyl-Al (fosetyl+phosph.acid/salts as fosetyl)</i> <i>Phosphonic acid</i>
Žirniai	<i>Glyphosate</i>
Grikliai	<i>Fosetyl-Al (fosetyl+phosph.acid/salts as fosetyl)</i> <i>Phosphonic acid</i>
Grikliai	<i>Fosetyl-Al (fosetyl+phosph.acid/salts as fosetyl)</i> <i>Phosphonic acid</i>
Braškių lapai (žalia masė)	<i>Boscalid</i>
Žirniai	<i>Glyphosate</i> <i>Aminomethylphosphonic acid (AMPA)</i>
Žirniai	<i>Glyphosate</i> <i>Aminomethylphosphonic acid (AMPA)</i>
Žirniai	<i>Glyphosate</i>
Piktžolių, žolių augalai	<i>Glyphosate</i>

(žalia masė)	<i>Aminomethylphosphonic acid (AMPA)</i>
Piktžolių, žolių augalai (žalia masė)	<i>Glyphosate</i> <i>Aminomethylphosphonic acid (AMPA)</i>
Dirvožemis	<i>Glyphosate</i> <i>Aminomethylphosphonic acid (AMPA)</i>
Dirvožemis	<i>Glyphosate</i> <i>Aminomethylphosphonic acid (AMPA)</i>
Dirvožemis	<i>Glyphosate</i> <i>Aminomethylphosphonic acid (AMPA)</i>
Dirvožemis	<i>Glyphosate</i> <i>Aminomethylphosphonic acid (AMPA)</i>
Dirvožemis	<i>Aminomethylphosphonic acid (AMPA)</i>
Dirvožemis	<i>Aminomethylphosphonic acid (AMPA)</i>
Žieminių kviečių ražiena	<i>Glyphosate</i> <i>Aminomethylphosphonic acid (AMPA)</i>
Dirvožemis	<i>Glyphosate</i> <i>Aminomethylphosphonic acid (AMPA)</i>
Dirvožemis	<i>Glyphosate</i> <i>Aminomethylphosphonic acid (AMPA)</i>
Dirvožemis	<i>Glyphosate</i> <i>Aminomethylphosphonic acid (AMPA)</i>

Dažniausia ekologinėje gamyboje nustatoma neleistina medžiaga – glifosatai (ar jų skilimo produktai). Siekdama to išvengti, be VŠĮ „Ekoagros“ atliekamų papildomų tikrinimų ir poveikio priemonių ir sankcijų pritaikymo, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija užsako mokslinius tyrimus, mokslininkai rengia rekomendacijas, kaip apsisaugoti nuo taršos, kylančios iš nesertifikuotų kaimyninių ūkių, atliekami kt. veiksmai.

Neatitikimai teisės aktų reikalavimams ir pažeidimai ir taikytos poveikio priemonės.

2021 m. pagal VŠĮ „Ekoagros“ direktoriaus 2009 m. gegužės 27 d. įsakymu Nr. V-36 „Dėl neatitikčių vertinimo procedūros (PR-05) tvirtinimo“ (VŠĮ „Ekoagros“ direktoriaus 2021 m. gegužės 27 d. įsakymo Nr. V-76 „Dėl viešosios įstaigos „Ekoagros“ direktoriaus 2009 m. gegužės 27 d. įsakymo Nr. V-36 „Dėl neatitikčių vertinimo procedūros (PR-05) tvirtinimo“ pakeitimo“ redakcija) patvirtintą Neatitikčių vertinimo procedūrą PR-05 ekologinės gamybos reikalavimų pažeidimai buvo klasifikuojami į penkis lygius, pagal kuriuos numatytos atitinkamos poveikio priemonės:

① – pirmo lygio neatitikties šalinimo nurodymas – įspėjimas, taikant 30 kalendorinių dienų terminą neatitiktčiai pašalinti.

Nurodymas taikomas už smulkius neatitikimus teisės aktų reikalavimams. Pareiškėjui siunčiamame laiške nurodomas terminas, per kurį jis privalo atlikti koregavimo veiksmus ir raštu informuoti sertifikavimo įstaigą ir pristatyti neatitikties pašalinimą įrodančių dokumentų kopijas. Pareiškėjui neįvykdžius koregavimo veiksmų ir (ar) apie jų įvykdymą raštu nepranešus sertifikavimo įstaigai ar atsisakius vykdyti koregavimo veiksmus, taip pat neatlikus minėtų veiksmų ir neinformavus sertifikavimo įstaigos per nurodytą terminą, tai rūšiai / sričiai / ūkiui / ūkio daliai yra taikoma ④/⑤ lygio poveikio priemonė. Tais atvejais, kai terminas netaikomas ar pažeidimo neįmanoma pašalinti, rašomas ① įspėjimas be termino.

② – antro lygio neatitikties šalinimo nurodymas – griežtas įspėjimas, taikant 30 kalendorinių dienų terminą neatitiktčiai pašalinti.

Nurodymas taikomas už pažeidimus, kurie neturi didelės įtakos produkcijos kilmei / ekologiškumui. Pareiškėjui siunčiamame laiške nurodomas terminas, per kurį jis privalo atlikti koregavimo veiksmus ir raštu informuoti sertifikavimo įstaigą ir pristatyti neatitikties pašalinimą įrodančių dokumentų kopijas. Pareiškėjui neįvykdžius koregavimo veiksmų ir (ar) apie jų įvykdymą raštu nepranešus sertifikavimo įstaigai ar atsisakius vykdyti koregavimo veiksmus, taip pat neatlikus minėtų veiksmų ir neinformavus sertifikavimo įstaigos per nurodytą terminą, tai rūšiai / srities / ūkiui / ūkio daliai yra taikoma ④/⑤ lygio poveikio priemonė. Tais atvejais, kai terminas netaikomas ar pažeidimo neįmanoma pašalinti, rašomas ② įspėjimas be termino.

③ – trečio lygio neatitikties šalinimo nurodymas – vertinamos rūšies / srities / ūkio dalies / ūkio ar produkcijos nesertifikavimas, taikant ④/⑤ lygio poveikio priemonę ir nurodant 30 kalendorinių dienų terminą neatitiktčiai pašalinti ir pareiškėjo iniciatyva papildomam mokamam tikrinimui atlikti. Tam tikrais atvejais informaciją apie neatitikties pašalinimą galima pateikti naudojantis „NMA agro“ mobiliąja programėle.

Mokamas papildomas tikrinimas gali būti atliekamas tik pareiškėjo iniciatyva, per 30 kalendorinių dienų įvykdžius koregavimo veiksmus ir apie tai raštu informavus sertifikavimo įstaigą. Mokamas papildomas tikrinimas atliekamas, jeigu pareiškėjas neprieštaruoja jo atlikimui, priešingu atveju taikomas rūšies / srities / ūkio dalies / ūkio ar produkcijos nesertifikavimas, taikant ④/⑤ lygio poveikio priemonę. Jeigu atlikus mokamą papildomą tikrinimą įsitikinama, kad nustatyta neatitiktis nepašalinta, rūšis / sritis / ūkio dalis / ūkis arba produkcija nesertifikuojama, taikant ④/⑤ lygio poveikio priemonę.

④ – ketvirto lygio poveikio priemonė – produkcijos nesertifikavimas.

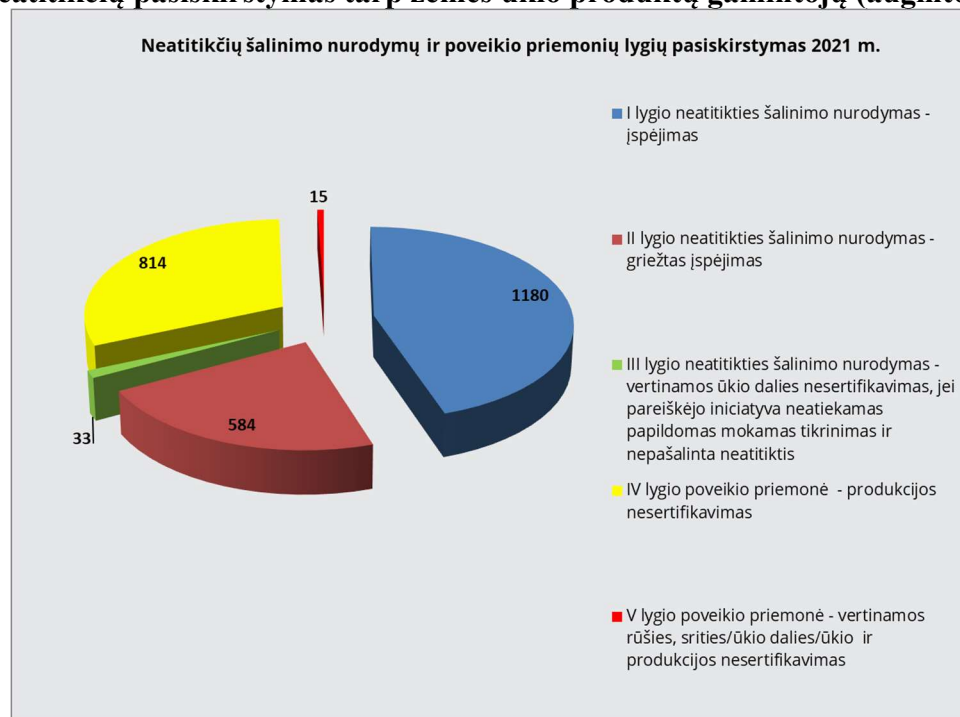
Taikoma tais atvejais, kai negalima užtikrinti arba atsekti ekologiškų produktų kilmės (produkcijos susimaišymas, dokumentų, įrodančių produktų kilmę, nepateikimas ir pan.) arba padaryta neigiama įtaka produkcijos kilmei / ekologiškumui. P1 statuso (pirmųjų metų pereinamojo laikotarpio) augalininkystės / bitininkystės produkcijai ir ne E (ekologinio) statuso gyvulininkystės produkcijai rašomas ② griežtas įspėjimas be termino.

⑤ – penkto lygio poveikio priemonė – vertinamos rūšies / srities / ūkio dalies / ūkio ir produkcijos nesertifikavimas.

Taikoma už sistemingai pasikartojančius pažeidimus, taip pat tuo atveju, jeigu nustatoma šiurkščių pažeidimų, turinčių įtakos sertifikuojamam plotui / gyvūnams ir produkcijai. Ši poveikio priemonė gali būti taikoma, kai yra klaidinama sertifikavimo įstaiga (pateikiami klaidingi, tikrovės neatitinkantys dokumentai ir pan.), atsisakoma priimti tikrintoją ūkio / įmonės apžiūrai.

Poveikio priemonių sąrašas atnaujinamas kasmet / nuolat, atsižvelgiant į naujus teisės aktų reikalavimus.

Neatitikčių pasiskirstymas tarp žemės ūkio produktų gamintojų (augintojų)

5 dažniausiai nustatomi neatitikimai augalininkystę reglamentuojantiems teisės aktų reikalavimams

Neatitikimas	Nustatytų atvejų skaičius
Auginama paralelinė produkcija, tų pačių rūšių augalai, kurie nesiskiria išoriniais požymiais	731
Naudojama augalų dauginamoji medžiaga, nesilaikant ekologinės gamybos reikalavimų	379
Augalų derlius neatitinka minimalaus derliaus reikalavimų (<i>Ekologinio žemės ūkio taisyklių reikalavimas</i>)	264
Prie ekologinės gamybos statusą turinčių žemės plotų prijungiami įprastinės gamybos plotai (<i>Ekologinio žemės ūkio taisyklių reikalavimas</i>)	87
Augalų tankumas neatitinka reikalavimų (<i>Ekologinio žemės ūkio taisyklių reikalavimas</i>)	59

Didelė dalis neatitikimų teisės aktų reikalavimams nustatoma ne dėl Europos Sąjungos teisės aktų reikalavimų nesilaikymo, bet dėl papildomų nacionalinių reikalavimų, nustatytų Ekologinio žemės ūkio taisyklėse, nesilaikymo. Išimtis – neatitiktis, susijusi su augalų dauginamosios medžiagos naudojimu, nesilaikant Ekologinės gamybos reikalavimų. Ši neatitiktis susijusi su Europos Sąjungos teisės aktų reikalavimų nesilaikymu. Tikimasi, kad nuo 2023 m. sausio 1 d. įsigaliojus naujoms sankcijoms šis neatitikimų skaičius sumažės. Dėl paralelinės produkcijos auginimo ūkininkams vedami mokymai / aiškinimai.

5 dažniausiai nustatomi neatitikimai gyvulininkystę reglamentuojantiems teisės aktų reikalavimams

Neatitikimas	Nustatytų atvejų skaičius
Gyvūnams šerti naudojama daugiau, nei leistina, pereinamojo laikotarpio pašarų	52
Įsigyta daugiau gyvūnų, nei leistina pagal reikalavimus	32
Žolėdžiai gyvūnai šeriami įprastiniais pašarais ar ganomi įprastinėse ganyklose	22
Sertifikuojami gyvūnai yra nepaženklinėti / neregistruoti	16
Gyvūnai įsigyti iš įprastinių ūkių, tačiau veiklos vykdytojas nepateikė įrodymų, kad nebuvo galimybių įsigyti iš ekologinės gamybos ūkių	13

Gyvulininkystės sektoriaus neatitikčių skaičius yra palyginti nedidelis.

3 dažniausiai nustatomi neatitikimai produktų tvarkymą reglamentuojantiems teisės aktų reikalavimams

Neatitikimas	Nustatytų atvejų skaičius
Nepranešama apie procesų, procedūrų pasikeitimus, gautus skundus	80
Produktų sąnaudų ir išiegos balansas turi trūkumų	67
Nedaromi patikrinimo įrašai priimant ekologiškus produktus	36

VšĮ „Ekoagros“ rengia mokymus, kad sumažintų neatitikčių skaičių.

Didžioji dalis neatitikimų, kaip minėta, kyla iš papildomų nacionalinių technologinių reikalavimų nesilaikymo, nustatytų Ekologinio žemės ūkio taisyklėse, o ne vien iš ES teisės aktų reikalavimų.

Nustatyti 584 penkto lygio atvejai ir 1 180 ketvirto lygio atvejų, didžioji dalis priskiriami augalininkystei dėl auginamos paralelinės produkcijos įprastinės ir ekologinės gamybos ūkio ir skirtingų statusų laukuose, apsaugos juostose. Siekiant išvengti sankcijų, informacija ūkininkams apie teisės aktų reikalavimus yra viešinama, taip pat viešinama informacija apie taikomas poveikio priemones.

Nustatyti net 379 pažeidimai dėl naudojamos augalų dauginamosios medžiagos, nesilaikant ekologinės gamybos reikalavimų. Pareiškėjai nurodo tokias priežastis: nėra pakankamo kiekio augalų dauginamosios medžiagos, ekologiškų medžiagų kaina per didelė, todėl jie perka iš kito ekologinės gamybos ūkio nesertifikuotą, bet „gerą“ derlių. Tikimasi, kad nuo 2022 m. taikant tiesiogiai pagal Europos Sąjungos teisės aktus kitokią poveikio priemonių sistemą, pažeidimų nuo 2023 m. sumažės.

Gyvulininkystės ir produktų tvarkymo srities pažeidimų skaičius nėra didelis.

Ūkininkai jau yra prisiėmę įsipareigojimus pagal 2014–2020 m. Lietuvos kaimo plėtros programos priemonę „Ekologinis ūkininkavimas“ (reikalavimai pratęsti ir 2021 m.), todėl poveikio priemonių ir atitinkamai sankcijų sistema ir jų dydis iki šios priemonės taikymo pabaigos nesikeis.

Laikoma, kad sankcijos yra pakankamai griežtos, tačiau jų skaičius sumažės nuo 2023 m., pakeitus poveikio priemonių taikymo sistemą. Už 2021 m. laikotarpį, vis dar galiojant nacionaliniams technologiniams reikalavimams, taikomų sankcijų skaičius kaip ir 2020 m. yra didelis ir nesumažėjęs.

b) Veiksmai, kurių imtasi siekiant užtikrinti veiksmingą oficialios kontrolės tarnybų darbą, kaip numatyta Oficialios kontrolės reglamento 5 straipsnio 1 dalyje ir 12 straipsnio 2 ir 3 dalyse, taip pat apimant auditą, atliktą pagal 6 straipsnio 1 dalį.

Kokybės vadybos sistema (kokybės politikos ir ilgalaikių tikslų nustatymo ir šių tikslų siekimo sistema (toliau – KVS)) skirta planingai ir sistemingai kompetentingų institucijų veiklai užtikrinti, įtraukiant kokybės vadybos elementus į visus kompetentingų institucijų organizacinius lygmenis ir veiklos procesus ir nustatant, stebint, matuojant ir analizuojant veiklos efektyvumo ir rezultatyvumo rodiklius, skirtus įstaigos strateginiam valdymui.

Siekiant gerinti kompetentingų institucijų atliekamą ūkio subjektų priežiūros veiklą, įgyvendinamos priemonės, susijusios su darbuotojų kompetencijos didinimu, įdiegtų informacinių sistemų tobulinimu ir priežiūra, KVS palaikymu.

Institucija	Vykdomos veiklos atitiktis standartams
VMVT	Standartas LST EN ISO/IEC 17020:2012 „Atitikties įvertinimas. Reikalavimai, keliami įvairių tipų kontrolės įstaigų veiklai“
VATŽŪM	Standartas LST EN ISO 9001:2015 „Kokybės vadybos sistemos. Reikalavimai“
VšĮ Ekoagros	Standartas LST EN ISO/IEC 17065:2012 „Atitikties įvertinimas. Reikalavimai, keliami gaminių, procesų ir paslaugų sertifikavimo įstaigoms“
NMVRVI	Standartas LST EN ISO/IEC 17025:2018 „Tyrimų, bandymų ir kalibravimo laboratorijų kompetencijai keliami bendrieji reikalavimai“
FTLS	Standartas LST EN ISO/IEC 17025:2018 „Tyrimų, bandymų ir kalibravimo laboratorijų kompetencijai keliami bendrieji reikalavimai“
NVSPL	Standartas LST EN ISO/IEC 17025:2018 „Tyrimų, bandymų ir kalibravimo laboratorijų kompetencijai keliami bendrieji reikalavimai“

Siekdamos užtikrinti (ES) 2017/625 Oficialios kontrolės reglamento 5 straipsnio 1 dalies a, b ir c punktų nuostatų vykdymą, kompetentingos institucijos turi įsidedusias procedūras ir (arba) tvarką oficialiosios kontrolės ir kitos oficialiosios veiklos veiksmingumui ir tinkamumui, nešališkumui, kokybei ir nuoseklumui užtikrinti. Taip pat įsidedusias procedūras ir (arba) tvarką, kuriomis užtikrinama, kad oficialiąją kontrolę ir kitą oficialiąją veiklą vykdantys darbuotojai neturėtų jokio interesų konflikto.

Siekiant užtikrinti (ES) 2017/625 Oficialios kontrolės reglamento 5 straipsnio 1 dalies d punkto nuostatų vykdymą, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu buvo paskirtos nacionalinės etaloninės laboratorijos Lietuvos Respublikoje vykdyti (ES) 2017/625 Oficialios kontrolės reglamento 101 straipsnyje nustatytas funkcijas ir užduotis:

Nacionalinis maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo institutas (toliau – NMVRVI) – 39 tyrimų srityse, nurodytose DNKP;

Nacionalinė visuomenės sveikatos priežiūros laboratorija (toliau – NVSPL) – su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų tyrimų srityse;

Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos Fitosanitarinių tyrimų laboratorija (skyrius) (toliau – FTLS) – augalų, augalinių produktų ir su jais susijusių objektų kenkėjų: bakterijų, erkių, fitoplazmų, grybų ir oomicetų, moliuskų, nematodų, vabzdžių, virusų, viroidų, taip pat piktžolių sėklų, tyrimų srityse.

Nacionalinis maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo institutas

NMVRVI yra VMVT pavaldi ir atskaitinga įstaiga. NMVRVI atlieka įstatymais ir kitais teisės aktais jam pavestas rizikos vertinimo ir nacionalinių referentinių ir kontrolinių laboratorijų funkcijas ir laboratorinius tyrimus maisto ir pašarų saugos, kokybės ir veterinarijos srityse, taip pat hidrobiontų ir gamtinio vandens tyrimus.

2020 m. balandžio 9 d. NMVRVI buvo akredituotas naujam 5 metų laikotarpiui ir jam išduotas Nacionalinio akreditacijos biuro pažymėjimas Nr. LA.01.139. NMVRVI atitinka Lietuvos standarto LST EN ISO/IEC 17025:2018 „Tyrimų, bandymų ir kalibravimo laboratorijų kompetencijai keliami bendrieji reikalavimai“ (toliau – LST EN ISO/IEC 17025:2018) reikalavimus ir yra akredituotas atlikti cheminius, fizikinius ir fizikinius-cheminius, imunofermentinius, mikrobiologinius, parazitologinius, serologinius, virusologinius, patologinius anatominius, histologinius, radiologinius, molekulinis tyrimus, genetiškai modifikuotų organizmų tyrimus ir juslinę analizę (žr. <https://nmvrvi.lt/laboratoriniai-tyrimai-2/kokybes-vadyba-akreditacija/>).

2021 m. VMVT vykdė valstybinių maisto ir su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų tyrimų, gyvūnų užkrečiamųjų ligų stebėsenos planus: *Augalinio maisto produktų taršos stebėsenos; Medžiagų liekanų gyvūnuose ir jų mėsoje, piene, paukštienoje, kiaušiniuose, žvėrienoje, žuvyse ir meduje stebėsenos; Valstybinės kontrolės metu atrinktų maisto ir su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų valstybinių mėginių; Gyvūnų užkrečiamųjų ligų valstybinės veterinarinės stebėsenos; Valstybinės veterinarinės pašarų stebėsenos ir kontrolės; Importuojamo gyvūninio ir negyvūninio maisto stebėsenos; Zoonotinių ir simbiotinių bakterijų paplitimo gyvūnuose ir jų mėsoje bei jų atsparumo antimikrobinėms medžiagoms tyrimų stebėsenos*, ir siekė įgyvendinti nustatytas veiklos vertinimo kriterijų reikšmes.

Valstybinės maisto ir veterinarinės kontrolės programos planų įgyvendinimas 2020 -2021 m.

Rodiklis	Planuota reikšmė		Faktinė reikšmė		Neatitikimų skaičius		Neatitikimų skaičius proc. (%)	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Augalinio maisto produktų taršos stebėsenos planas – ištirtų mėginių skaičius	692	747	706	747	14	10	1,98	1,34
Medžiagų liekanų gyvūnuose ir jų mėsoje, piene, paukštienoje, kiaušiniuose, žvėrienoje, žuvyse ir meduje stebėsenos planas – ištirtų mėginių skaičius	2 400	2 433	2 460	2 448	18	15	0,73	0,61
Valstybinės kontrolės metu atrinktų maisto ir su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų	7 160	7 200	9 614	7 650	571	477	5,93	6,23

valstybinių mėginių tyrimo planas – ištirtų mėginių skaičius								
Valstybinės veterinarinės pašarų stebėsenos ir kontrolės planas – ištirtų mėginių skaičius	577	606	862	1 147	31	15	3,59	1,3
Gyvūnų užkrečiamųjų ligų valstybinės veterinarinės stebėsenos planas – ištirtų mėginių skaičius	200 000	200 000	202 868	143 927	771	2 470	0,38	1,71

Nacionalinė visuomenės sveikatos priežiūros laboratorija

2020 m. vasario 14 d. NVSPL buvo akredituota naujam 5 metų laikotarpiui ir jai išduotas Nacionalinio akreditacijos biuro pažymėjimas Nr. LA.01.138. Laboratorija atitinka LST EN ISO/IEC 17025:2018 reikalavimus ir yra akredituota atlikti fizikinius-cheminius aplinkos ir maisto tyrimus, mikrobiologinius aplinkos ir maisto tyrimus ir fizikinių veiksnių tyrimus (žr. <http://www.nvspl.lt/index.php?127567450>).

Vadovaujantis 2021 m. valstybinės kontrolės metu atrinktų maisto ir su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų valstybiniu mėginių tyrimo planu, VMVT teritoriniai padaliniai su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų mėginius tyrimams ėmė rinkoje ir maisto produktų gamybos subjektuose.

Rodiklis	Planuota reikšmė		Faktinė reikšmė		Neatitikimų skaičius		Neatitikimų skaičius proc. (%)	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Valstybinės kontrolės metu atrinktų maisto ir su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų valstybinių mėginių tyrimo planas – mėginių skaičius	50	50	50	46	4	2	8,0	4,3

Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos Fitosanitarinių tyrimų laboratorija (skyrius)

Siekiant gerinti atliekamų fitosanitarinių laboratorinių tyrimų kokybę ir VATŽŪM teikiamų paslaugų kokybę, 2020 m. lapkričio 11 d. FTLS buvo akredituota naujam 5 metų laikotarpiui ir jai išduotas Nacionalinio akreditacijos biuro pažymėjimas Nr. LA.01.153, kuriuo paliudijama, kad FTLS

atitinka LST EN ISO/IEC 17025:2018 reikalavimus ir yra akredituota atlikti augalų, augalinių produktų ir jų kenkėjų tyrimus (žr. <http://www.vatzum.lt/lt/veiklos-sritys/fitosanitariniu-tyrimu-laboratorija-skyrius/>).

Vykdydami augalų, augalinių produktų ir kitų objektų fitosanitarinės būklės valstybinę kontrolę, VATŽŪM regioninių skyrių ir pasienio kontrolės punktų fitosanitarijos postų (skyrių) specialistai paėmė ir į FTLS pristatė 2021 m. 2 661 (2020 m. – 3 470) mėginį, šiuos mėginius sudarė 2021 m. 5 781 (2020 m. – 7 399) laboratorinis mėginys, iš viso 2021 m. atlikti 23 845 (2020 m. – 28 966) tyrimai.

2021 m. 51 mėginyje aptikta (nustatyta ir identifikuota) karantininių kenkėjų, iš jų 8 mėginiuose patvirtintas auksinis bulvinis nematodas (*Globodera rostochiensis*), 38 mėginiuose – bakterija (*Clavibacter michiganensis* subsp. *sepedonicus*), sukelianti bulvių žiedinį puvinį, 5 mėginiuose – minamusės (*Liriomyza bryoniae*).

Tuo tarpu 2020 m. 46 mėginiuose aptikta (nustatyta ir identifikuota) karantininių kenkėjų, iš jų 7 mėginiuose patvirtintas auksinis bulvinis nematodas (*Globodera rostochiensis*), 23 mėginiuose – bakterija (*Clavibacter michiganensis* subsp. *sepedonicus*), sukelianti bulvių žiedinį puvinį, 10 mėginių – bakterija *Erwinia amylovora*, sukelianti bakterinę degligę, 6 mėginiuose – minamusės (*Liriomyza bryoniae*).

Įgyvendinant Europos Sąjungos lėšomis finansuojamą ir nacionalinę kenkėjų stebėseną kiekvienais metais imami mėginiai vis kituose ūkio subjektuose, siekiant įvertinti kenkėjų pasireiškimo grėsmes visoje šalies teritorijoje, todėl prognozuoti tyrimų rezultatus sudėtinga.

2021 m. 22 mėginiuose (2020 m. – 33 mėginiuose), kurie buvo siųsti į FTLS iš Kauno oro uosto pasienio kontrolės punkto fitosanitarijos posto (skyriaus), buvo nustatyta kenkėjų – *Frankliniella occidentalis* ir *Tetranychus urticae*. Mėginiuose, kurie buvo siųsti dėl medinės pakavimo medžiagos (toliau – MPM) iš kitų pasienio kontrolės punktų fitosanitarijos postų (skyrių), taip pat buvo aptikta gyvų kenkėjų (*Bursaphelenchus mucronatus*, *Aphelenchoides* sp., *Rhabditis* sp., *Tylenchus* sp.).

P-04.001-01-01-02 „Kenkėjų nustatymo laboratorinių tyrimų skaičius“ 2020–2021 m.

Metai	Planuota reikšmė, vnt.	Faktinė reikšmė, vnt.	Komentaras
2020	13 000	28 966	Kriterijaus viršijimo priežastys: daugiau paimta eksportuojamos produkcijos ir nacionalinės stebėsenos mėginių ir dalis suplanuotų paimti mėginių I–II ketv. buvo paimti tyrimams III–IV ketv.
2021	22 000	23 845	Kriterijaus viršijimo priežastys: 1. Paimta daugiau mėginių vabzdžių ir nematodų tyrimams. 2. Paimta daugiau mėginių dėl kenkėjų patvirtinimo molekulinės biologijos metodais. 3. Apie planuojamus tarplaboratorinius tyrimus ne visi jų organizatoriai pateikė informaciją metų pradžioje, todėl atlikta daugiau tarplaboratorinių tyrimų metų eigoje

2021 m. lyginant su 2020 m. atlikta 5 121 tyrimu mažiau, nes keitėsi rinkos srautai, gauta mažiau eksportuojamos ir nacionalinės stebėsenos produkcijos mėginių.

Laboratorinių mėginių skaičius 2020 – 2021 m.

Ištirtų laboratorinių mėginių skaičius	Metai	Planuota reikšmė, vnt.	Faktinė reikšmė, vnt.	Komentaras
Bakterijų tyrimai	2020	2 200	1 458	Ivykdyta dalinai. IV ketv. užbaigti tyrimai mėginių, kurie buvo gauti ar pradėti tirti III ketv. pabaigoje, dalis mėginių tyrimų buvo perkelta į 2021 m.
	2021	2 450	1 754	Gauta mažiau bulvių laboratorinių mėginių ir dalis laboratorinių mėginių tyrimų iš 2021 m. buvo perkelti į 2022 m.
Vabzdžių, erkių ir moliuskų tyrimai	2020	1 450	2 995	Kriterijaus reikšmė viršyta, nes gauta daugiau laboratorinių mėginių iš eksportuojamos produkcijos.
	2021	1 150	1 874	Gauta daugiau laboratorinių mėginių iš nacionalinės stebėsenos ir eksportuojamos produkcijos vabzdžių tyrimams atlikti.
Nematodų tyrimai	2020	3 800	3 178	Ivykdyta dalinai. Gauta mažiau laboratorinių mėginių, dalis sėklinių bulvių tyrimų buvo perkelta į 2021 m.
	2021	2 400	3 531	Gauta daugiau laboratorinių mėginių iš nacionalinės stebėsenos ir eksportuojamos produkcijos.
Grybų ir oomicetų tyrimai	2020	1 350	2 786	Kriterijaus reikšmė viršyta, nes gauta daugiau laboratorinių mėginių iš eksportuojamos produkcijos ir nacionalinės stebėsenos.
	2021	1 950	1 449	Gauta mažiau laboratorinių mėginių iš eksportuojamos ir nacionalinės stebėsenos produkcijos mikologiniams tyrimams atlikti.
Virusų, viroidų ir fitoplazmų tyrimai	2020	230	249	Kriterijaus reikšmė viršyta, gauta daugiau laboratorinių mėginių iš eksportuojamos produkcijos.
	2021	70	193	Gauta daugiau laboratorinių mėginių iš nacionalinės stebėsenos produkcijos.
Piktžolių sėklų tyrimai	2020	650	1 398	Kriterijaus reikšmė viršyta, gauta daugiau laboratorinių mėginių iš eksportuojamos produkcijos.
	2021	1 150	693	Gauta mažiau laboratorinių mėginių iš eksportuojamos produkcijos herbologiniams tyrimams atlikti.

2020–2021 m. buvo tiriami į FTLS pristatyti mėginiai, paimti vykdant nacionalinę stebėseną, eksportuojamos ir importuojamos produkcijos siuntų patikrinimus, Europos Sąjungos lėšomis finansuojamą kenkėjų stebėseną ir nacionalinę stebėseną, siekiant išaiškinti, ar augalai, augaliniai produktai ir kiti objektai nėra užkrėsti kenkėjais. 2021 m. ištirta apie 15 proc. mažiau laboratorinių mėginių negu 2020 m., nes 2021 m. gauta apie 18 proc. mažiau laboratorinių mėginių negu 2020 m.

Kompetentingų institucijų darbuotojai, siekdami užtikrinti tinkamą (ES) 2017/625 Oficialios kontrolės reglamento 5 straipsnio 1 dalies e nuostatų vykdymą, nuolat kelia kvalifikaciją mokymuose, kurie apima bendruosius valstybinės kontrolės organizavimo ir vykdymo principus ir atskirų valstybinės kontrolės sričių, numatytų (ES) 2017/625 Oficialios kontrolės reglamento 1 straipsnio 2 dalyje, reikalavimus.

VMVT. Darbuotojai kasmet pagal iš anksto sudaromus planus, atsižvelgiant į darbuotojų poreikius, jų vykdomas funkcijas, veiklos vertinimo išvadas, tiesioginių vadovų siūlymus ir į teisės aktų reikalavimų pasikeitimus, kelia kvalifikaciją įvairių sričių mokymuose, taip pat mokymuose pagal Europos Komisijos mokymų programą „Geresnis mokymas siekiant užtikrinti saugų maistą“.

Pagal Valstybinės maisto ir veterinarinės kontrolės specialistų mokymų planą 2021 m. įvykdyti mokymai:

- „Bendros situacijos AKM atžvilgiu Lietuvos Respublikoje aptarimas. AKM 2021–2025 metų valdymo plano projekto pristatymas laukinėje faunoje“ (160 dalyvių);
- „Neatidėliotinių priemonių taikymas nustačius paukščių gripą“ (170 dalyvių);
- „Susietosios paramos už ūkinius gyvūnus reikalavimų įgyvendinimo kontrolė“ (127 dalyviai);
- „Pašarų ženklavimo mokymai“ (79 dalyviai);
- „Vietinei rinkai mažais kiekiais gaminamų ir tiekiamų gyvūninių maisto produktų kontrolė“ (119 dalyvių);
- „2021 m. valstybinės kontrolės metu atrenkamų gyvūninio maisto valstybinių mėginių aktualijos. Valstybinės veterinarinės kontrolės verifikavimo rezultatų pristatymas. Savikontrolės mėginių ėmimo mėsinėse dažnumas“ (94 dalyviai);
- „Gyvūninių produktų eksporto į trečiąsias šalis apžvalga. Sertifikavimas. Darbas su TRACES sistema“ (128 dalyviai);
- „Kompleksinės paramos ir susietosios paramos už ūkinius gyvūnus reikalavimų įgyvendinimo kontrolė“ (336 dalyviai);
- „Ekologiškų produktų kontrolė. Praktiniai pavyzdžiai“ (114 dalyvių);
- „Gyvūnų, gyvūninių pašarų, sudėtinių produktų, negyvūninio maisto ir ekologinių produktų importo-eksporto aktualijos“ (91 dalyvis);
- „Nekomerciniais tikslais į Europos Sąjungos valstybes nares iš teritorijų arba trečiųjų šalių įvežamų šunų, kačių arba šėškų veterinarinės sertifikato ir savininko deklaracijos dokumentų vertinimas“ (77 dalyviai);
- „Valstybinė duonos ir konditerijos kontrolė. Transriebalų ir akrilamidų kontrolė. Mažais kiekiais iš augalinių produktų (vaisių, uogų, daržovių, grūdų, riešutų, sėklų, arbatžolių, kavos, prieskoninių augalų) gaminamų gaminių gamyba. Pirmieji veiklos metai. Valstybinės kontrolės rezultatai, klaidos, tendencijos“ (74 dalyviai);
- „Informacinių sistemų naudojimas ūkinių gyvūnų veislininkystės valstybinės kontrolės tikslams įgyvendinti“ (41 dalyvis);
- „Administracinės atsakomybės taikymas už žiaurų elgesį su gyvūnais“ (165 dalyviai);
- „Valstybinė geriamojo vandens kontrolė“ (77 dalyviai);
- „Valstybinės maisto papildų kontrolės aktualijos, notifikuotų maisto papildų patikrinimų organizavimas“ (82 dalyviai);
- „Gyvūnų užkrečiamųjų ligų situacija ir naujas teisinis jų reglamentavimas“ (174 dalyviai);
- „Negyvūninio maisto pirminių gamintojų kontrolė. Daigų augintojų kontrolė“ (98 dalyviai);
- „Vabzdžiai maistui ir pašarams: jūs klausiate – mes atsakome“ (96 dalyviai);
- „Nuolatinės valstybinės veterinarinės priežiūros ir jos kontrolės pasikeitimai skerdyklose. Gyvūninio maisto kontrolės aktualijos“ (158 dalyviai);
- „Veterinarinių vaistų reglamentas, elektroniniai veterinarinių vaistų receptai ir paraiška,

šiandienos aktualijos veterinarijos farmacijoje“ (78 dalyviai);

- „Gyvūninio maisto produktų (mėsos, mėsos pusgaminių, mėsos produktų, pieno produktų, žuvininkystės produktų, kiaušinių) ženklinimo reikalavimų praktiniai mokymai“ (138 dalyviai);
- „Valstybinė šalutinių gyvūninių produktų ir (ar) jų gaminių kontrolė“ (106 dalyviai);
- „TRACES sistema: nauji iššūkiai“ (135 dalyviai);
- „2021 m. užkrečiamųjų ligų situacijos apžvalga Lietuvoje, Europoje ir pasaulyje.

Epizootinio tyrimo atlikimas ir jo rezultatų analizė“ (139 dalyviai);

- „Sudėtinių produktų įvežimo, informacinių sistemų TRACES NT ir RASFF aktualijos, reikalavimai komerciniam gyvūnų augintinių įvežimui ir korupcijos prevencijos reikalavimai / aktualijos“ (142 dalyviai);
- „Su maistu besiliečiančių medžiagų ir gaminių valstybinė kontrolė negyvūninio ir gyvūninio maisto tvarkymo subjektuose“ (121 dalyvis);
- „Maisto prekybos subjektų kontrolės organizavimas. Internetinės prekybos kontrolės vykdymas – praktiniai pavyzdžiai“ (141 dalyvis);
- „Maisto priedų, kvapiųjų medžiagų ir fermentų kontrolės organizavimas, atnaujintos kokybės programos pristatymas“ (62 dalyviai);
- „Ūkinių gyvūnų gerovės reikalavimų įgyvendinimo kontrolė – kiaulių, vištų dedeklių, kanadinių audinių gerovės vertinimo rodikliai. Reikalavimai gyvūnų augintinių veisėjams. Prekyba gyvūnais augintiniais“ (134 dalyviai).

Taip pat 2021 m. VMVT organizavo šiuos mokymus:

- „Ūkio subjektų duomenų suvedimas ir jų valdymas TRACES sistemoje“ (185 dalyviai);
- „VMVT gaunamų skundų ir prašymų turinio analizė ir nagrinėjimo ypatumai“ (233 dalyviai);
- „Darbas su TRACES NT eksporto moduliu“ (145 dalyviai).

2021 m. VMVT ir VMVT teritorinių padalinių specialistai dalyvavo pagal Europos Komisijos mokymų programą „Geresnis mokymas siekiant užtikrinti saugų maistą“ organizuojamuose mokymuose:

- „Naujas gyvūnų sveikatos įstatymas“ (13 dalyvių);
- „Veterinarijos ir maisto saugos importo kontrolė pasienio kontrolės postuose (gyvūninio maisto produktai ir produktų sudėtis / gyvi gyvūnai)“ (10 dalyvių);
- „Oficialios kontrolės reglamentas: bendrieji klausimai / importo kontrolė“ (9 dalyviai);
- „Gyvūnų šėrimas (pašarus reglamentuojantys teisės aktai / ES pašarų higienos taisyklės ir RVASVT auditas“ (7 dalyviai);
- „Ekologinis ūkininkavimas“ (6 dalyviai);
- „ES taisyklių, susijusių su mikrobiologiniais kriterijais, zoonozių ir zoonozių sukėlėjų stebėsenai bei kontrolei, įgyvendinimas (zoonozės / mikrobiologiniai kriterijai)“ (6 dalyviai);
- „Maisto grandinės oficialios kontrolės nauji tyrimo metodai (elektroninė prekyba / bendrieji tyrimo ir kontrolės metodai)“ (6 dalyviai);
- „Teršalų pašaruose ir maiste kontrolė (ES reglamentai ir gairės, taikomos teršalų kontrolei / oficialūs kontrolės planai ir sistemos)“ (5 dalyviai);
- „Antimikrobinio atsparumo prevencija ir kontrolė atsižvelgiant į „vienos sveikatos“ požiūrį“ (5 dalyviai);
- „Maisto sudėtis ir informacija“ (5 dalyviai);
- „Saugoma geografinė nuoroda (vynai / alkoholis / žemės ūkio produktai)“ (4 dalyviai);
- „Bendrųjų higienos reikalavimų ir kontrolės procedūrų, pagrįstų maisto verslo operatorių parengtais RVASVT principais, auditavimas“ (4 dalyviai);

- „Prekybos kontrolės ir kvalifikuotos pagalbos sistema (TRACES) (importuojant negyvūninius pašarus ir maisto produktus / gyvū gyvūnų ir gyvūninių produktų importas / ekologiškų produktų importas)“ (4 dalyviai);
- „Gyvūnų gerovė kiaulininkystėje“ (4 dalyviai);
- „Pasirengimas ir valdymas maisto protrūkių“ (3 dalyviai);
- „Įmonėms taikomi lankstumo reikalavimai“ (3 dalyviai);
- „Maisto saugos rizikos vertinimo principai ir metodai (mikrobiologinis rizikos vertinimas / gyvūnų sveikata ir gerovė)“ (2 dalyviai);
- „Užkrečiamųjų spongiforminių encefalopatijų prevencija, kontrolė, likvidavimas ir šalutiniai gyvūniniai produktai“ (2 dalyviai);
- „Su maistu besiliečiančių medžiagų kontrolė“ (1 dalyvis);
- „Gyvūnų gerovė – retrospektyvūs gyvūnų vežimo patikrinimai“ (1 dalyvis).

VATŽŪM. Darbuotojai kasmet pagal iš anksto sudaromus planus, atsižvelgiant į darbuotojų poreikius, jų vykdomas funkcijas, veiklos vertinimo išvadas, tiesioginių vadovų siūlymus ir į teisės aktų reikalavimų pasikeitimus, dalyvauja mokymuose, kelia kvalifikaciją įvairiose srityse. Siekiant nuolat kelti darbuotojų, vykdančių rizikos vertinimo, planavimo ir analizės, konsultavimo, informavimo ir prevencijos bei fizinių patikrinimų funkcijas, kompetenciją, kasmet organizuojami vidiniai mokymai. 2021 m. buvo suorganizuoti 24 (2020 m. – 22) tokie mokymai. 2021 m. buvo papildomai organizuota naujų mokymų, tačiau kai kurių sričių mokymų buvo organizuota mažiau, nes VATŽŪM pradėti kiekvieną mėnesį organizuoti konkrečios srities aktualių klausimų aptarimai / pasitarimai.

VATŽŪM dalyvauja ir kitų įstaigų ir organizacijų rengiamuose seminaruose ir (ar) mokymuose ir pati organizuoja seminarus ūkio subjektams ir (ar) kt. institucijoms, įstaigoms fitosanitarijos, augalų veislių, augalų dauginamosios medžiagos, grūdų kokybės ir AAP priežiūros klausimais.

VATŽŪM specialistai taip pat dalyvauja mokymuose pagal Europos Komisijos mokymų programą „Geresnis mokymas siekiant užtikrinti saugų maistą“.

Siekiant gerinti metodinės pagalbos teikimą ir ūkio subjektų konsultavimą, 2020 m. sukurta ir nuolat atnaujinama VATŽŪM interneto svetainėje skiltis „Aktualu“, kurioje paskelbtą informaciją VATŽŪM darbuotojai naudoja konsultuodami ūkio subjektus atlikdami jų veiklos patikrinimus. Nurodytoje skiltyje teikiama informacija apie vykusius ir planuojamus VATŽŪM mokymus, skirtus ūkio subjektams, institucijoms, teritoriniams padaliniais ir kitiems subjektams.

VšĮ Ekoagros. VšĮ „Ekoagros“ sertifikavimo procese 2021 m. tiesiogiai dalyvavo 43 tikrintojai: ekspertai ir tikrintojai-ekspertai, kurie per 2021 m. iš viso 1 265,5 val. kėlė kvalifikaciją.

Vidutiniškai vienam darbuotojui teko 29,43 val. ir tai buvo 2,43 val. daugiau, nei numatytas minimalus rodiklis VšĮ „Ekoagros“ 2021–2023 m. veiklos strategijoje.

2021 m. tebesitęsė COVID-19 pandemija, todėl mokymai ir renginiai vyko nuotoliniu būdu. Didžioji dalis sertifikavimo srities darbuotojų gilino žinias Kokybės vadybos sistemos vidaus auditorių mokymuose (ISO 9001:2015; ISO 9011:2018). Darbuotojai taip pat dalyvavo ir kituose mokymuose, susijusiuose su ekologine gamyba:

- IFOAM Organics Europe’s event: Project - OK-Net EcoFeed organizuojuose mokymuose „Improving sustainability and welfare in organic poultry and pig production I“ ir „Improving sustainability and welfare in organic poultry and pig production II“, GMO ir genų redagavimas žemės ūkyje: Reglamentavimo nauda;

- Naturland organizuojuose mokymuose „Specific trainings: Naturland Producer Standards and Checklist“, „Specific trainings: Naturland Processing Standards“;
- International certification Bio Suisse AG mokymuose, skirtuose sertifikavimo įstaigos kontaktiniams asmenims bendrauti su ICB ir sertifikavimo įstaigos asmenims, atsakingiems už mokymų tikrintojams, tikrinantiems pagal „BioSuisse“ standartą, organizavimą, BIOSUISSE ORGANIC mokymai perdirbimo, sandėliavimo ir prekybos veiklų tikrintojams;
- NOP & ACA/IOIA „2021 NOP & ACA/IOIA Annual Training“ mokymuose, skirtuose sertifikavimo įstaigos pirminės gamybos tikrintojams, tikrinantiems pagal „BioSuisse“ standartą;
- VšĮ „Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnyba“ organizuojamuose mokymuose „Dirvožemio rūgštėjimo procesai ir pasekmės“;
- Lietuvos agrarinių ir miškų mokslo centro organizuojamuose mokymuose: „Žemės ūkio bei miškų dirvožemių našumas ir tvarumas“, „Sodininkystė ir daržininkystė: agrobiologiniai pagrindai ir technologijos“, „Augalų biopotencialas ir kokybė daugiafunkciniam panaudojimui“, „Žemės ūkio augalų apsaugos aktualijos“, „Žemės ūkio augalų genetika ir selekcija – ateities augalų pagrindas“, ES strategija nuo lauko iki stalo – iššūkiai ir galimybės agro sektoriui;
- VšĮ Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnybos mokymuose „Klimato kaita ir žemės ūkis – iššūkiai, patirtys ir sprendimai“;
- Žemės ūkio rūmų organizuojuose mokymuose „Aplinkosauga ir tręšimo planavimas“, „Naujausios technologijos ekologinės gamybos ūkiuose“;
- Europos Parlamento biuro Lietuvoje ir AgriFood Lithuania mokymuose „Skaitmenizacija – galimybė žemės ūkio ir maisto sektoriui“;
- Biofach mokymuose „Pesticide findings beyond the routine multi-methods and their impact on organic production and trade“, „Policy Day: 25% European Land in Organic by 2030“, „Superb Hemp: Organic Hemp Seed Products. Food grade - from field to final bulk material. LITFOOD-Lithuanian National Pavilion“, „Traces or contaminants: How to deal with findings in organic products in the grey area“, „Different perspectives on organic integrity and fraud prevention“, „The Demeter brand - a global promise. How to communicate biodynamic farming and high standards“, „Digitalisation of the inspection and certification workflows with ECERT BASIC“, „Is East Europe a hotspot for organic fraud? Initiatives for demonstrating Organic Integrity from countries in the region“, „Facilitation of Internal Control Systems (ICS) and Participatory Guarantee Systems (PGS) with Group Integrity“, „Check Organic: Fighting fraud with mass balance checks!“, „Code of Practice for organic processors: findings from the European project ProOrg“, „Opportunities for education and training for organic farmers and prospective certifiers for organic agriculture in Russia“, „Cleaning and disinfection in organic processing: where does the legal journey go“, „EU Regulatory changes and its effect on International Trade“, „EU Farm to Fork Strategy: Do we have the right ingredients?“, „For a pesticide free world, strategies, activities and consequences for the organic market“, „Global organic market overview“, „Global Network for Organic Industry: Morning Coffee with BIOFACH World“, „Global Network for Organic Industry: Organic Agriculture in China 2021“, „Biocontrol technologies and strategies to control invasive alien pests in organic agroecosystems: an update“, „Global Network for the Organic Industry: The organic movement and market in Japan“, „Phosphonic Acid (PA) in organic, a case on its own“, „EU Organic Food Law: New law, new problems, new solutions“, „Current and future challenges for ICS certified organic smallholder groups“, „Innovations on organic seed and plant breeding and presentation of new European organic seed router database“, „The future of certification in organic“;
- Litfood mokymuose „Urban food: organic food power“;

- AB „Linas Agro“ ir UAB „Dotnuva Baltic“ mokymuose „Ekologinio ūkininkavimo šiandiena ir perspektyvos“;
- Vytauto Didžiojo universiteto Žemės ūkio akademijos ir Lietuvos herbologų draugijos mokymuose „Herbologija 2021: piktžolių ekologija ir kontrolė“;
- VMVT mokymuose „Ekologiškų produktų kontrolė. Praktiniai pavyzdžiai“
- BTSF Academy mokymuose „Organic Farming“;
- Organic Trade Asociacion mokymuose „Organic Fraud Prevention Solutions Briefing for Accredited Certifiers“;
- VšĮ „Tatulos programa“ mokymuose „Nacionalinė žemės ūkio ir kokybės sistema. Sertifikavimas“, „Ekologinės gamybos sertifikavimo rezultatai, naujienos ir aktualūs klausimai“;
- VšĮ „Kaimo verslo ir rinkų plėtros agentūra“ mokymuose „Ekologinės žemdirbystės principai, jų reglamentuojantys ES ir LR teisės aktai. 2014–2020 m. priemonės „Ekologinis ūkininkavimas“ apžvalga“;
- Horizon 2020 projects ECOBREED and LIVESEED Seminare „Bendrieji javų sėklų auginimo reikalavimai ir normos bei jų įtaką ekologiniam ūkininkavime“;
- VšĮ V. Genio Tvaraus ūkininkavimo akademijos mokymuose „Ekologinės gamybos sertifikavimo aktualijos ir naujovės 2021 m.“;
- NOP mokymuose Organic Integrity Learning Center (on-line courses) „USDA AMS National Organic Program. NOP-080: Traceability Techniques course in the Organic Integrity Learning Center“, „USDA AMS National Organic Program. NOP-190: Sampling and Sampling course in the Organic Integrity Learning Center“.

Užtikrinant (ES) 2017/625 Oficialios kontrolės reglamento 5 straipsnio 1 dalies f punkto nuostatų vykdymą, kompetentingos institucijos turi atitinkamus ir tinkamai prižiūrimus infrastruktūros objektus ir įrangą, kad užtikrintų darbuotojų efektyvų ir veiksmingą oficialios kontrolės ir kitos oficialios veiklos vykdymą.

VMVT, VATŽŪM biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniai ir VšĮ „Ekoagros“ finansinės būklės ataskaitos ir veiklos rezultatų ataskaitos skelbiamos viešai institucijų interneto svetainėse.

<https://vmvt.lt/veikla/finansiniu-ataskaitu-rinkiniai>

<https://vmvt.lt/veikla/biudzeto-vykdyimo-ataskaitu-rinkiniai>

<http://www.vatzum.lt/lt/administracine-informacija/biudzeto-vykdyimo-ataskaitu-rinkiniai/>

<http://www.vatzum.lt/lt/administracine-informacija/finansiniu-ataskaitu-rinkiniai/>

<https://www.ekoagros.lt/veiklos-ataskaitos-2>

Leistinas maksimalus valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, skaičius ir institucijų struktūra yra reglamentuojama teisės aktais.

Patvirtintų darbuotojų pareigybių skaičius VMVT, VATŽŪM ir VšĮ Ekoagros 2020 - 2021 m.

Institucija	2020	2021
VMVT	1267	1267
VATŽŪM	355	355
VšĮ Ekoagros	75	75

Užtikrinant (ES) 2017/625 Oficialios kontrolės reglamento 5 straipsnio 1 dalies g punkto nuostatų vykdymą, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu paskirtos kompetentingos institucijos, atsakingos už (ES) 2017/625 Oficialios kontrolės reglamento nuostatų, įskaitant nuostatas, reglamentuojančias oficialiąją kontrolę ir kitą oficialiąją veiklą, įgyvendinimą.

VMVT. Atsakinga už nuostatų, reglamentuojančių oficialiąją kontrolę ir kitą oficialiąją veiklą, įgyvendinimą (ES) 2017/625 Oficialios kontrolės reglamento 1 straipsnio 2 dalies a, b, c, d, e, f, j punktuose nustatytose srityse ir i punkte nustatytoje ekologiškų produktų ženklinimo srityje.

VMVT įgaliojimai nustatyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu patvirtintuose nuostatuose: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/c2bf28a4730111e99ceae2890faa4193>

VATŽŪM. Atsakinga už nuostatų, reglamentuojančių oficialiąją kontrolę ir kitą oficialiąją veiklą, įgyvendinimą (ES) 2017/625 Oficialios kontrolės reglamento 1 straipsnio 2 dalies g, h punktuose nustatytose srityse.

VATŽŪM įgaliojimai nustatyti Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu patvirtintuose nuostatuose: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.BB112D21F8D3/asr>

ŽŪM. Atsakinga už nuostatų, reglamentuojančių oficialiąją kontrolę ir kitą oficialiąją veiklą, įgyvendinimą (ES) 2017/625 Oficialios kontrolės reglamento 1 straipsnio 2 dalies i punkte nustatytoje ekologinės gamybos srityse.

ŽŪM įgaliojimai nustatyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu patvirtintuose nuostatuose: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.64CF02BD2377/asr>

Užtikrindamos (ES) 2017/625 Oficialios kontrolės reglamento 5 straipsnio 1 dalies h punkto nuostatų vykdymą, kompetentingos institucijos yra įsidięgusios teises procedūras, skirtas darbuotojų prieigai prie veiklos vykdytojų valdų ir jų turimų dokumentų užtikrinti, kad galėtų tinkamai atlikti užduotis.

VMVT. 2019–2021 m. DNKP yra nurodyta apie VMVT elektroninių duomenų mainų įgyvendinimą su kitomis institucijomis.

Vystant tarpinstitucinį bendradarbiavimą, dialogą su įvairiomis nevyriausybinėmis ir mokslo organizacijomis, yra pasirašomos bendradarbiavimo sutartys, susitarimai dėl bendrų patikrinimų atlikimo, informacijos apie vykdytos kontrolės rezultatus keitimosi, kvalifikacijos kėlimo, susitikimų organizavimo.

Siekiant įgyvendinti bendradarbiavimą, keičiantis bei analizuojant renkamą informaciją, susijusią su mokesčių įstatymų ir kitų teisės aktų pažeidimais bei nusikalstamomis veikomis, darančiomis žalą valstybės finansų sistemai, ekonomikai ir verslo tvarkai bei mokesčių surinkimui, nustatant gėsmes valstybės finansų sistemai ir mokesčių surinkimui bei suderinant institucijų veiklos prioritetus, planuojant ir organizuojant pagal kompetenciją priemonių, skirtų minėtiems pažeidimams bei nusikalstamoms veikoms atskleisti ir iširti, įgyvendinimą yra įsteigti Rizikos analizės centras ir Jungtinių operacijų centrai. Rizikos analizės centrą įsteigė Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Policijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Muitinės departamentas prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Valstybinės darbo inspekcija prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnyba. Rizikos analizės centro ir Jungtinių operacijų centrų veiklą

reglamentuoja Rizikos analizės centro darbo reglamentas ir Jungtinių operacijų centrų darbo reglamentas.

VMVT yra pasirašiusi bendradarbiavimo sutartis su Valstybine mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Muitinės departamentu prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Nacionaline mokėjimo agentūra prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos (toliau – NMA), VšĮ Ekoagros, VATŽŪM, Valstybės įmone Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centru, Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmais, Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos ir kt.

VATŽŪM. Siekdama koordinuoti ūkio subjektų veiklos priežiūros veiksmus su kitomis priežiūrą atliekančiomis institucijomis, VATŽŪM bendradarbiauja su VšĮ „Ekoagros“, VMVT, NMA, Muitinės departamentu prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos ir kitomis institucijomis. Iš minėtų institucijų gauta informacija naudojama ūkio subjektų veiklos rizikingumui vertinti. VATŽŪM ir VšĮ „Ekoagros“ keičiasi informacija, susijusia su AAP naudojimo priežiūra ekologinės gamybos ūkiuose. 2021 m. VšĮ „Ekoagros“ pateikė VATŽŪM 8 (2020 m. – 11) pranešimus apie nustatytus pažeidimus ekologiniuose gamybos ūkiuose. VATŽŪM teikia informaciją VMVT apie nustatytus AAP naudojimo pažeidimus, galinčius turėti įtakos pašarų ar maisto saugai (neregistruotų AAP naudojimas, AAP naudojami ne pagal paskirtį arba nesilaikant nustatytų normų ar termino iki derliaus nuėmimo ir kt.). 2021 m. VATŽŪM pateikė NMA 8 (2020 m. – 5) pranešimus apie ūkio subjektus, kurių veikloje nustatyta AAP naudojimo reikalavimų pažeidimų, o iš NMA gavo informaciją apie ūkio subjektus, kurių valdose buvo nustatyta AAP naudojimo reikalavimų nesilaikymo atvejų.

2019–2021 m. DNKP yra nurodyta apie VATŽŪM elektroninių duomenų mainų įgyvendinimą su kitomis institucijomis.

VšĮ Ekoagros. Sertifikavimo darbus atlieka tik pagal su ūkio subjektais sudarytas teisiškai galiojančias sutartis, kurios apima VšĮ „Ekoagros“ ir ūkio subjekto įsipareigojimus. Į sutartis įtrauktos nuostatos, kad ūkio subjektai leis VšĮ „Ekoagros“ išsamiai įvertinti vykdomą veiklą, sudarant tam visas būtinas sąlygas (įskaitant dokumentacijos ir įrašų tikrinimo priemones, galimybes apžiūrėti žemės sklypus (įskaitant ir įprastinės gamybos sklypus), pastatus ir patalpas, įrenginius, sudarys sąlygas kalbėtis su ūkio subjekto darbuotojais ir subrangovais). Ūkio subjektai patvirtina, kad bus sudarytos sąlygos tirti su veikla susijusius skundus, pasikviesti stebėtojus (stebinčius VšĮ „Ekoagros“ atliekamą veiklą) ar papildomus vertintojus-ekspertus.

Kompetentingos institucijos, užtikrindamos (ES) 2017/625 Oficialios kontrolės reglamento 5 straipsnio 1 dalies i punkto nuostatų vykdymą, yra pasirengusios nenumatytų atvejų planus, kuriuos prireikus vykdytų ekstremaliosios situacijos atveju.

VMVT. VMVT yra sudariusi neatidėliotinų priemonių planus, kuriais siekiama tinkamai pasirengti organizuoti pavojingų gyvūnų užkrečiamųjų ligų likvidavimą, koordinuoti gyvūnų užkrečiamųjų ligų likvidavimo priemonių įgyvendinimą, pavojingų gyvūnų užkrečiamųjų ligų kontrolę ir prevenciją. VMVT yra suplanavusi vieną kartą per metus organizuoti mokymus ir (ar) pratybas VMVT teritorinių departamentų specialistams dėl veiksmų, pasireiškusių gyvūnų užkrečiamųjų ligų įtarimams ar protrūkiams, kurių metu aptariama ligų epidemiologija, ligų situacija pasaulyje, neatidėliotinos priemonės ligų įtarimo ir patvirtinimo atvejais.

2021 m. VMVT organizavo stalo pratybas „Neatidėliotinių priemonių taikymas nustačius paukščių gripą“, kurių metu specialistai turėjo galimybę įvertinti savo pasirengimą reaguoti į potencialią didelio patogeniškumo paukščių gripo viruso grėsmę Lietuvoje. Taip pat VMVT departamentų specialistams buvo organizuoti mokymai „Gyvūnų užkrečiamųjų ligų situacija ir naujas teisinis jų reglamentavimas“, „2021 m. užkrečiamųjų ligų situacijos apžvalga Lietuvoje, Europoje ir pasaulyje“.

VMVT departamentai organizavo savo darbuotojams, ULKC nariams ir privatiems veterinarijos gydytojams paukščių gripo stalo pratybas.

VMVT nenumatytų įvykių maisto, geriamojo vandens ir pašarų srityse valdymo bendrajame plane nustatyti bendrieji nenumatytų įvykių maisto, geriamojo vandens ir pašarų srityse (toliau – įvykiai) koordinavimo, reagavimo į juos, informacijos apie įvykius teikimo ir bendradarbiavimo su kitomis kompetentingomis institucijomis pagal VMVT kompetenciją reikalavimai. VMVT šiuo planu vadovaujasi, kai dėl bet kokio biologinio, cheminio ar fizinio pavojaus maiste, geriamajame vandenyje ar pašaruose kyla tiesioginė ar netiesioginė rizika visuomenės sveikatai. Nenumatytų įvykių, susijusių su maisto, pašarų biologine, chemine ar fizine tarša, valdymas VMVT vykdomas centriniu ir teritoriniu lygmeniu, atsižvelgiant į nenumatyto įvykio pobūdį, mastą.

Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės valdymo principai ir ypatingų epideminių situacijų nustatymo tvarka reglamentuoti įstatymuose. Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės valstybinį valdymą Lietuvoje vykdo Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija (toliau – SAM) ir jai pavaldžios įstaigos. Užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės priemonių įgyvendinimo valstybinę priežiūrą koordinuoja SAM, o pagal kompetenciją vykdo SAM pavaldžios įstaigos, VMVT.

Siekiant stiprinti pasirengimą reaguoti į nenumatytus įvykius maisto ir geriamojo vandens saugos srityse, parengtas 2022 - 2024 m. per maistą plintančių infekcijų protrūkių, siejamų su maisto tvarkymo subjektų veikla, prevencijos planas, patvirtintas Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2021 m. lapkričio 30 d. įsakymu Nr. B1-930 „Dėl 2022 - 2024 m. per maistą plintančių infekcijų protrūkių, siejamų su maisto tvarkymo subjektų veikla, prevencijos plano patvirtinimo“. Planuojamu laikotarpiu numatyta stiprinti tarpinstitucinį bendradarbiavimą protrūkių valdymo srityje, stiprinti pasirengimą reaguoti į protrūkius, didinti VMVT departamentų specialistų kompetenciją protrūkių tyrimo srityje, didinti maisto tvarkymo subjektų informuotumą apie protrūkių prevencijos priemones, didinti valstybinės maisto kontrolės veiksmingumą maisto tvarkymo subjektuose. Numatomi įgyvendinti tikslai yra susiję su mokymų ir konsultacijų organizavimu, teisės aktų, procedūrų, reglamentuojančių veiksmų per maistą plintančių infekcijų protrūkių metu, peržiūra / atnaujinimu, laboratorinių pajėgumų užtikrinimu, tolesne zoonozių ir jų sukėlėjų stebėseną, antimikrobinio atsparumo prevencijos priemonių taikymu, su maisto saugos incidentais susijusios informacijos skaitmenizavimu, atnaujinant šiuo metu naudojamą valstybinės maisto ir veterinarinės kontrolės informacinę sistemą.

Pagrindinė VMVT funkcija, susijusi su reagavimu į ekstremaliąją situaciją branduolinės ar radiologinės avarijos atveju, yra valstybinės maisto produktų, jų žaliavų, geriamojo vandens, pašarų ir jų žaliavų veterinarinės kontrolės užtikrinimas. Įgyvendinant 2020 – 2021 m. Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos pasirengimo reaguoti į ekstremaliąją situaciją branduolinės ar radiologinės avarijos atveju priemonių planą, patvirtinto Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2020 m. vasario 5 d. įsakymu Nr. B1-90 „Dėl pasirengimo reaguoti į ekstremaliąją situaciją branduolinės ar radiologinės avarijos atveju“ (Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2020 m. liepos 28 d. įsakymo Nr. B1-540 redakcija), nuostatas ir siekiant užtikrinti tinkamą pasirengimą reaguoti į galimą incidentą, 2021 m. VMVT buvo skirtos lėšos iš valstybės

biudžeto. VMVT įsigijo įrangą, skirtą radiologiniams tyrimams atlikti, maisto ir jo žaliavų, geriamojo vandens ir pašarų mėginių atrinkimui reikalingų priemonių ir asmens apsaugos priemonių.

VATŽŪM. Siekiant tinkamai pasirengti, organizuoti ir laiku reaguoti į nenumatytus augalams pavojingų kenkėjų paplitimo atvejus, VATŽŪM 2020 m. peržiūrėjo ir atliko pakeitimus Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos plane nenumatytiems *Xylella fastidiosa* (Wells et al.) plitimo atvejams Lietuvoje ir Europos Sąjungoje užkirsti (Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2020 m. gruodžio 22 d. įsakymas Nr. A1-672 „Dėl Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2016 m. gruodžio 29 d. įsakymo Nr. A1-744 „Dėl Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos plano nenumatytiems *Xylella fastidiosa* (Wells et al.) plitimo atvejams Lietuvos Respublikoje ir Europos Sąjungoje užkirsti patvirtinimo“ pakeitimo“).

Siekdama užkirsti kelią augalams pavojingų kenkėjų patekimui į Lietuvos Respublikos teritoriją ir kaip galima greičiau identifikuoti pavojingus augalų kenkėjus, kad būtų laiku pritaikytos būtinos kontrolės priemonės kenkėjų plitimui sustabdyti, VATŽŪM 2020–2021 m. vykdė prevencines priemones, nustatytas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2020 m. kovo 5 d. įsakymu Nr. 3D-156 „Dėl Žemės ūkio ministerijos 2020–2022 metų ekstremaliųjų situacijų prevencijos priemonių plano patvirtinimo“, ir teikė informaciją apie jų įgyvendinimą ŽŪM. 2021 m. buvo vertinamas materialinių išteklių poreikis, kuris būtinas likviduojant augalų kenkėjų židinių protrūkius.

VšĮ Ekoagros yra patvirtinusi nepaprastųjų įvykių ar aplinkybių valdymo procedūrą. Nepaprastas įvykis ar aplinkybė – nuo įstaigos valios nepriklausanti aplinkybė, paprastai vadinama *force majeure* arba „*Dievo valia*“, pvz., karas, streikai, riaušės, politinis nestabilumas, geopolitinė įtampa, terorizmas, nusikalstamumas, pandemija, potvyniai, žemės drebėjimas, kenkėjiška kibernetinė ataka, kitos stichinės ar žmogaus sukeltos nelaimės. Ši procedūra skirta apibrėžti VšĮ „Ekoagros“ vykdomą sertifikavimo veiklą nepaprastųjų įvykių ar aplinkybių, nepriklausančių nuo VšĮ „Ekoagros“ valios, metu, siekiant nustatyti koordinuotą ir tinkamą veiksmų eigą, reaguojant į nepaprastuosius įvykius. Šios priemonės yra įgyvendinamos, siekiant užtikrinti įstaigos darbuotojų sveikatą ir saugą, taip pat išlaikyti sertifikavimą ir užtikrinti, kad sertifikuojamiems ūkio subjektams būtų teikiamos paslaugos geriausiu įmanomu būdu. Procedūra parengta, vadovaujantis Tarptautinio akreditacijos forumo informaciniu dokumentu nepaprastųjų įvykių ir aplinkybių, turinčių įtakos akreditavimo tarnyboms, atitikties vertinimo įstaigoms ir sertifikavimo įstaigoms valdymui. Karantino dėl COVID-19 ligos metu VšĮ „Ekoagros“ vertino situaciją ir veiklą organizavo vadovaudamasi šia procedūra.

Užtikrindamos (ES) 2017/625 Oficialios kontrolės reglamento 12 straipsnio 1 dalies nuostatų vykdymą, kompetentingos institucijos oficialiąją kontrolę vykdo, vadovaudamos dokumentais įformintomis procedūromis, kurios apima (ES) 2017/625 Oficialios kontrolės reglamento II priedo II skyriuje nustatytų kontrolės procedūrų sritis.

VMVT. Kontrolės sritys yra akredituotos pagal Lietuvos standarto LST EN ISO/IEC 17020:2012 reikalavimus. VMVT yra akredituota kaip A tipo kontrolės įstaiga (keliami aukščiausi nepriklausomumo ir nešališkumo reikalavimai) gyvūninio ir negyvūninio maisto valstybinei kontrolei, gyvūninių produktų importo, eksporto ir vežimo tranzitu pasienio veterinarinei kontrolei atlikti.

2021 m. galiojo 243 kokybės sistemos dokumentai (98 kokybės sistemos programos ir 145 kokybės sistemos darbo instrukcijos), kuriuose aprašyti maisto ir veterinarinės kontrolės principai, ir Kokybės vadovas. Per 2021 m. naujai patvirtinti 9 kokybės sistemos dokumentai (3 kokybės sistemos programos ir 6 kokybės sistemos darbo instrukcijos); pakeistas / papildytas 51 kokybės sistemos dokumentas (23 kokybės sistemos programos ir 28 kokybės sistemos darbo instrukcijos) ir Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2021 m. liepos 26 d. įsakymu Nr. B1-598 „Dėl Kokybės vadovo patvirtinimo“ patvirtintas naujos redakcijos Kokybės vadovas, kuriame nustatyti nauji politikos tikslai ir vertybės.

2021 m. panaikinti 6 kokybės sistemos dokumentai (1 kokybės sistemos programa ir 5 kokybės sistemos darbo instrukcijos).

VATŽŪM. Veikla atitinka LST EN ISO 9001:2015 standarto reikalavimus. Kokybės vadybos sistema (toliau - KVS) aiškiai aprašyta ir įforminta privalomais dokumentais. Įdiegus KVS, padidėjo pavestų funkcijų vykdymo efektyvumas ir pagerėjo asmenų (ūkio subjektų ar klientų) aptarnavimo lygis, darbuotojams lengviau atlikti pavestas funkcijas (pvz., kontroliuoti ūkio subjektus, kaip jie laikosi teisės aktų reikalavimų, tikrinti, ar jie nepažeidžia teisės aktų, konsultuoti ūkio subjektus aktualiais augalininkystės srities klausimais).

VATŽŪM prižiūri ir nuolat tobulina KVS procesus, susijusius tiek su priežiūros ir kontrolės, tiek su bendrosiomis (pvz., personalo mokymų, turto ir informacinių technologijų valdymo) funkcijomis, kasmet peržiūri KVS procedūrų aprašus ir kitus su KVS susijusius dokumentus. Atsižvelgiant į teisės aktų ir LST EN ISO 9001:2015 standarto reikalavimus, planuojami ir atliekami veiklos ir procesų tikrinimai (vidaus audita).

2021 m. buvo parengta 32 (2020 m. – 12) KVS dokumentų pakeitimų, vadovaujantis LST EN ISO 9001:2015 standarto reikalavimais.

FTLS, vadovaudamasi LST EN ISO/IEC 17025:2018 reikalavimais ir siekdama tobulinti KVS ir išplėsti akreditavimo sritį, 2021 m. atliko 110 (2020 m. – 70) KVS dokumentų pakeitimų (kokybės vadovo, kokybės sistemos procedūrų, instrukcijų, techninių dokumentų, kokybės sistemos dokumentų formų, standartinių veiklos procedūrų).

VšĮ Ekoagros. Įstaigos veikla 2021 m. atitiko Lietuvos standarto LST EN ISO/IEC 17065:2012 reikalavimus.

VšĮ „Ekoagros“ akredituota sertifikuoti ekologinės augalininkystės, gyvulininkystės, bitininkystės, laukinės augalijos, akvakultūros pirminės gamybos procesus ir ekologiškų žemės ūkio kilmės produktų tvarkymo ir platinimo procesus ir pagal nacionalinę žemės ūkio ir maisto kokybės sistemą pagamintų produktų pirminės gamybos ir tvarkymo procesus.

2021 m. buvo peržiūrėti ir atnaujinami vidaus dokumentai:

- iš 38 tvarkos aprašų atnaujinti arba naujai patvirtinti 15;
- iš 16 procedūrų aprašų atnaujinti arba naujai patvirtinti 10;
- iš 21 darbo instrukcijos atnaujintos arba naujai patvirtintos 15.

Papildomai buvo atnaujinti arba naujai patvirtinti tokie VšĮ „Ekoagros“ vidiniai dokumentai:

- Viešųjų pirkimų planavimo, iniciavimo, organizavimo, atlikimo ir atskaitomybės tvarkos aprašas;
- Apskaitos politika;
- Darbuotojų darbo apmokėjimo sistema;
- Etikos kodeksas;

- Vidaus kontrolės politika.

Kompetentingos institucijos, užtikrindamos (ES) 2017/625 Oficialios kontrolės reglamento 12 straipsnio 2 ir 3 dalių nuostatų vykdymą, yra įsidięgusios kontrolės tikrinimo procedūras, prireikus jas atnaujina, visais atvejais imasi koregavimo veiksmų, kai kontrolės tikrinimo procedūrose nustato trūkumų.

VMVT. Valstybinės maisto ir veterinarinės kontrolės veiksmingumo vertinimas atliekamas pagal Valstybinės maisto ir veterinarinės kontrolės verifikavimo procedūros aprašą, patvirtintą Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus įsakymu, ir kokybės vadybos sistemos vidaus auditų metu. Atskirų sričių valstybinės kontrolės verifikavimas atliekamas centriniu ir teritoriniu lygmeniu. Centrinio lygmeniu verifikavimą atlieka VMVT Maisto, Veterinarijos sanitarijos, Gyvūnų sveikatingumo ir gerovės, Veterinarinių vaistų ir pašarų skyrių specialistai, teritoriniu lygmeniu – VMVT departamentų specialistai. 2021 m. centriniu ir teritoriniu lygmeniu buvo verifikuotos visos sritys, už kurias VMVT atsakinga ((ES) 2017/625 Oficialios kontrolės reglamento 1 straipsnio 2 dalies a, b, c, d, e, f, j punktuose nustatytas sritis ir i punkte nustatytą ekologiškų produktų ženklavimo sritį).

Valstybinės kontrolės vertinimas atliekamas ir kokybės vadybos sistemos vidaus auditų metu. Detali informacija apie tokių auditų tikslus, uždavinius pateikta 2019–2021 m. DNKP.

2020-2021 m. atlikti VMVT kokybės vadybos sistemos vidaus auditai

Metai	Atliktų planinių vidaus kokybės sistemos auditų skaičius	Audituotų subjektų skaičius	Nustatytų neatitikimų skaičius	Pateiktų rekomendacijų skaičius
2020 m.	7	28	14	44
2021 m.	10	43	7	68

Vykdam dokumentinę korekcinių ir koregavimo veiksmų kontrolę, 2021 m. gruodžio mėn. po atliktų vidaus kokybės sistemos auditų nustatyta, kad audituotuose VMVT teritoriniuose padaliniuose įgyvendinta 71,4 % korekcinių veiksmų ir 75 % koregavimo veiksmų.

2021 m. IV ketv. korekcinių ir koregavimo veiksmų kontrolė po atliktų vidaus kokybės sistemos auditų bus vykdoma ir 2022-ųjų m. I - II ketv., nes VMVT departamentų pateiktuose Korekcinių ir /ar koregavimo veiksmų planuose priemonių įgyvendinimas numatytas iki 2022 m. I ketv. pabaigos.

VATŽŪM. VATŽŪM, siekdama užtikrinti, kad pavestos funkcijos būtų vykdomos laikantis teisės aktų reikalavimų ir LST EN ISO 9001:2015 standarto nuostatų dėl veiklos rezultatų stebėsenos, tinkamo funkcionalumo ir nuolatinio KVS tobulinimo, gerinamos veiklos efektyvumo ir rezultatyvumo, ir vadovaudamasi patvirtinta programa, atlieka veiklos ir procesų tikrinimus (vidinius auditus). Veiklos ir procesų tikrinimų rezultatas – įgyvendinti korekciniai, koregavimo ir prevenciniai veiksmai, patikslinti procesai, atnaujinti teisės aktai, atsižvelgta į pateiktas gerinimo galimybes.

2020–2021 m. atlikti VATŽŪM kokybės vadybos sistemos pagal LST EN ISO 9001:2015 standartą vidaus auditai (tikrinimai)

Metai	Planinių vidaus auditų (tikrinimų) skaičius	Audituotų / tikrintų padalinių skaičius	Neatitikimų skaičius	Pastabų skaičius	Gerinimo galimybių skaičius
2020	9	9	0	4	8
2021	8*	7	0	7	17

*2021 m. vienas tikrinimas iš 8 suplanuotų tikrinimų nebuvo atliktas dėl objektyvių priežasčių, tačiau perkeltas į 2022 m.

Per 2020–2021 m. atliktus tikrinimus neatitikimų LST EN ISO 9001:2015 standarto ir kitų teisės aktų reikalavimams, kurie galėtų sukelti didelę žalą VATŽŪM veiklai, darbuotojams, turtui ar klientams / suinteresuotiesiems asmenims, nenustatyta. Tikrinimai atlikti detalai ir tinkamai, KVS radiniai nustatomi tiksliai.

Kiekvienais metais po atliktų tikrinimų parengiamos apibendrintos ketvirčio, metinės ataskaitos, priimami atitinkami sprendimai. Kiekvienais metais atliekant vadybos vertinamąją analizę papildomai apsvairstomi auditų radiniai, prireikus ir dažniau, kitais būdais (pvz., per pasitarimus, aptarimus).

Taip pat kiekvienais metais planuojami ir atliekami atsitiktiniai patikrinimai. Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos 2019-11-27 rašte Nr. 2D-3647 (3.28E) pateiktoje išvadoje suformuluotų pasiūlymų ir rekomendacijų įgyvendinimo priemonių planą, Fitosanitarijos, Pasienio kontrolės koordinavimo ir regioninių skyrių atstovų „atsitiktinius“ paskyrimus, kartu su pasienio kontrolės postų (skyrių) specialistais buvo numatyta vykdyti atvykstančių krovinių atitikties prekybos standartams patikrinimus. Per 2020–2021 m. buvo atlikti 6 atsitiktiniai patikrinimai, išvados pateiktos VATŽŪM direktoriui. Taip pat teiktos rekomendacijos į kurias buvo atsižvelgta.

VšĮ Ekoagros. Nacionalinio akreditacijos biuro vykdyta priežiūra. Nacionalinis akreditacijos biuras, remdamasis 2021 m. akredituotų atitikties įvertinimo įstaigų priežiūros planu, 2021-08-04 (VšĮ „Ekoagros“ Utenos filiale) įvertino atitiktį standarto LST EN ISO/IEC 17065:2012 reikalavimams.

Vertinimo metu buvo nustatyta 1 nežymi neatitiktis: *Ekologinės augalininkystės proceso aprašymas neapima atvejų, kai patikrinimas turi būti užbaigiamas, atliekant patikrinimą kitoje ekologiškos veiklos vykdymo vietoje.*

Minėta neatitiktis buvo ištaisyta. VšĮ „Ekoagros“ direktoriaus 2021 m. rugsėjo 27 d. įsakymu Nr. V-158 patvirtintas Kokybės vadovo procedūros 13 leidimo 1 keitimas (Kokybės vadovas Nr. PR-07) (pradinis dokumentas patvirtintas VšĮ „Ekoagros“ direktoriaus 2009 m. gegužės 4 d. įsakymu Nr. V-34), kuriame nurodyti darbuotojų veiksmai, kaip turi būti elgiamasi ir kaip turi būti įforminami tikrinimo rezultatai, kai yra atliekamas dalinis tikrinimas (20.6.9–20.6.10; 21.6.9–21.6.10; 22.6.5 ir 22.6.11 papunkčiai).

2021 m. rugsėjo 28 d. VšĮ „Ekoagros“ Nacionaliniam akreditacijos biurui pateikė korekcinį veiksmų įvykdymo ataskaitą. Nacionalinio akreditacijos biuro direktoriaus 2021 m. spalio 4 d. įsakymu Nr. AK-152 „Dėl VšĮ „Ekoagros“ akreditavimo patvirtinimo“ patvirtintas VšĮ „Ekoagros“ akreditavimas LST EN ISO/IEC 17065:2012 reikalavimams. Nacionalinis akreditacijos biuras 2021 m. atliko ir sertifikavimo veiklos stebėjimus:

1. 2021 m. rugpjūčio 13 d. praktinės veiklos auditą J. V. ūkyje, Šalčininkų r. sav., Poškonių sen., Rimašių k., Gaujos g. 12A, pagal Ekologinio augalininkystės ūkio sertifikavimo sistemą. VšĮ „Ekoagros“ tikrintojas, kurio darbas stebėtas, Ž. G.;

2. 2021 m. rugsėjo 17 d. praktinės veiklos auditą A. K. ūkyje, Panevėžio aps., Panevėžio r. sav., Raguvos sen., Vilkonių k., pagal Ekologinio augalininkystės / gyvulininkystės ūkio sertifikavimo sistemą. VšĮ „Ekoagros“ tikrintojas, kurio darbas stebėtas, T. K.;

3. 2021 m. spalio 17 d. praktinės veiklos auditą tvarkymo įmonėje, Marijampolės sav., Liudvinavo sen., Liepynų k., Ledo g. 1, pagal Ekologinio maisto produktų perdirbimo sertifikavimo sistemą. VšĮ „Ekoagros“ tikrintojas, kurios darbas stebėtas, I. K.

Praktinio vertinimo metu neatitikčių nenustatyta, pasiūlymų dėl veiklos gerinimo nepateikta.

Užtikrinant (ES) 2017/625 Oficialios kontrolės reglamento 6 straipsnio 1 dalies nuostatų vykdymą kompetentingos institucijos vykdo vidaus auditus arba pasirūpina, kad jose būtų vykdomi auditai, ir atsižvelgdamos į tų auditų rezultatus imasi atitinkamų priemonių.

Kompetentingų institucijų audito tarnybų veiklos organizavimo tvarka yra aprašyta 2019–2021 m. DNKP:

<https://vmvt.lt/veikla/planavimo-dokumentai/vieningi-integruoti-daugiameciai-nacionaliniai-kontroles-planai>

VMVT. VMVT ir jai pavaldžios įstaigos NMVRVI auditus atlieka VMVT Vidaus audito skyrius. Vidaus audito principai, metodai ir procedūros išdėstyti vidaus kokybės sistemos dokumentuose.

2020–2021 m. atlikti VMVT vidaus auditai

Metai	Atliktų planinių vidaus auditų skaičius	Audituotų subjektų skaičius	Pateiktų rekomendacijų skaičius
2020	3	11	32
2021	3	18	81

Iš 2020 m. pateiktų 32 rekomendacijų veiklai ir valstybinei kontrolei gerinti buvo įgyvendinta 11 rekomendacijų, likusių 21 rekomendacijos įgyvendinimo terminas buvo numatytas 2021 m., kuriais jos visos (21) ir įgyvendintos.

Iš 2021 m. pateiktų 81 rekomendacijos veiklai ir valstybinei kontrolei gerinti buvo įgyvendintos 67 rekomendacijos (46 rekomendacijos iš pateiktų 2021 m. ir likusios 21 rekomendacija iš 2020 m.), likusių 35 rekomendacijų įgyvendinimo terminas numatytas 2022 m.

VATŽŪM. Užtikrinant Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2020 m. birželio 9 d. įsakymo Nr. 3D-428 „Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2010 m. gegužės 24 d. įsakymo Nr. 3D-490 „Dėl Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos nuostatų ir administracijos struktūros patvirtinimo“ pakeitimo“ nuostatų vykdymą, nuo 2020-07-01. VATŽŪM vidaus auditus atlieka Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos vidaus audito funkcijas atliekantis struktūrinis padalinys – Centralizuoto vidaus audito skyrius.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos Centralizuoto vidaus audito skyrius 2020-09-04–10-30 atliko auditą. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos 2020-10-30 ataskaitoje Nr.

10AT-11 (7.25) „Dėl Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos 2019 m. finansinės veiklos audito ataskaitos“ pateiktos 4 rekomendacijos. VATŽŪM parengė nurodytų rekomendacijų įgyvendinimo priemonių planą, kuriame nurodyti atsakingi padaliniai ir rekomendacijų įgyvendinimo terminai. Šios rekomendacijos įgyvendintos per 2021 metus pagal atliktą auditą. 2021 m. vidaus auditas Augalininkystės tarnyboje nebuvo atliktas.

VšĮ Ekoagros. Žemės ūkio ministerijos Centralizuoto vidaus audito skyriaus auditas. Žemės ūkio ministerijos Centralizuoto vidaus audito skyrius, remdamasis skyriaus veiklos planu, atliko vidaus auditą, kurio metu vertinta VšĮ „Ekoagros“ ekologinės gamybos oficialios kontrolės veikla 2021 m. Audito metu neatitiktųjų nenustatyta. Pateikta audito išvada, kad 2021 m. ekologinės gamybos oficiali kontrolė buvo vykdoma laikantis suplanuotos tvarkos, kuri buvo veiksmingai taikoma ir tinkama ekologinės gamybos oficialios kontrolės tikslams pasiekti.

Europos Komisijos Sveikatos ir maisto saugos generalinio direktorato Lietuvoje auditas. Europos Komisijos Sveikatos ir maisto saugos generalinis direktoratas (Nr. DG(SANTE)2021-7302) 2021 m. balandžio 19–gegužės 4 d. Lietuvoje atliko auditą. Dėl apribojimų, kuriuos lėmė COVID-19 pandemija, auditas buvo atliekamas nuotoliniu būdu vaizdo susitikimų forma ir keičiantis dokumentais. Prieš nuotolinį auditą 2 mėnesius buvo teikiami dokumentai, kurių vertinimui prašė audito komanda.

Audito tikslas buvo įvertinti ekologinės gamybos ir ekologiškų produktų ženklavimo kontrolę ir, visų pirma, kaip įgyvendindami 2007 m. birželio 28 d. Tarybos reglamente (EB) Nr. 834/2007 dėl ekologinės gamybos ir ekologiškų produktų ženklavimo ir panaikinančiame Reglamente (EEB) Nr. 2092/91 nustatyti reikalavimai, susiję su visais ekologiškų produktų gamybos, paruošimo ir platinimo etapais, įskaitant importo kontrolę ir nuorodų į ekologinę gamybą pateikimą, ženklinant ir reklamuojant produktus.

Po atlikto audito Europos Komisijos Sveikatos ir maisto saugos generalinio direktorato auditas paskelbė bendrą išvadą, kad Lietuvoje veikia tinkamai sutvarkyta kontrolės sistema, atitinkamos institucijos yra aiškiai paskirsčiusios užduotis ir atsakomybės sritis. Veiklos vykdytojų kontrolė patikėta kontrolės institucijai, kurią akredituoja ir prižiūri ir tikrina kompetentinga institucija. Kompetentingos institucijos ir kontrolės institucija atlieka savo užduotis, remdamosi tinkamai dokumentais patvirtintomis procedūromis ir IT sistemomis. Veiklos vykdytojų kontrolė planuojama ir įgyvendinama tinkamai ir iš esmės laikantis Europos Sąjungos reikalavimų.

Audito grupė taip pat pateikė 8 rekomendacijas, dėl kurių Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija parengė korekcinį veiksmų įgyvendinimo planą.

Audito ataskaita, rekomendacijos ir jų įgyvendinimo planas yra skelbiami viešai Europos Komisijos svetainėje:

https://ec.europa.eu/food/audits-analysis/audit_reports/details.cfm?rep_id=4429

Dėl visų pateiktų 8 rekomendacijų yra atlikti korekciniai veiksmai.

c) Veiksmai, atliekami kontroliuojamų ūkio subjektų veiklai gerinti

VMVT. Ūkio subjektų konsultavimas ir informacijos sklaida yra viena iš prioritetinių ūkio subjektų priežiūros institucijų veiklų.

2021 m. prasidėjo griežtu karantinu dėl COVID-19 ligos ir įvesti ribojimai dėl renginių organizavimo pakoregavo ir mokomųjų renginių planus. VMVT teritoriniai padaliniai ūkio subjektams ir visuomenei iš viso suorganizavo 97,33 % 2021 m. suplanuotų mokomųjų renginių,

susijusių su gyvūnų sveikata ir gerove (planuota 235, suorganizuota 232) ir maisto sauga ir kokybe (planuota 140, suorganizuota 133).

Užtikrinant nuolatinę informacijos visuomenei teikimą apie VMVT darbą, aktyviai bendradarbiauta su nacionalinės ir regioninės žiniasklaidos atstovais. 2021 metais parengta 662 informaciniai pranešimai (2020 m. – 514).

VMVT nuolat informuoja vartotojus apie svarbiausius įvykius, produktų kokybės, ženklavimo reikalavimų, teisės aktų pasikeitimus, pateikia informaciją apie nustatytus teisės aktų reikalavimų pažeidimus ir kt. Pranešimai spaudai persiunčiami pagrindiniams šalies žiniasklaidos šaltiniams – naujienų agentūroms (ELTA ir BNS), regioninių šalies laikraščių, nacionalinių leidinių, interneto portalų, radijo ir televizijos redakcijų naujienų padaliniais, žinių tarnyboms.

2021 m. vykdyta aktyvi komunikacija apie išaiškintas nelegalias gyvūnų augintinių veisimo veiklas, teismų sprendimus nelegalių augintinių veisėjų bylose, atsakingą gyvūnų laikymą ir ženklavimo naudą, gyvūnų užkrečiamųjų ligų (paukščių gripo, afrikinio kiaulių maro ir kt.) prevenciją, gyvūninio maisto produktų eksporto tendencijas, galimybes užsiimti maisto gamyba ir pardavimu mažais kiekiais, teiktos rekomendacijos maisto tvarkymo, pašarų įmonėms, veterinarinių paslaugų teikėjams dėl COVID-19 ligos valdymo priemonių, buvo informuojama apie VMVT tikslinių tikrinimų rezultatus prekybos ir viešojo maitinimo įmonėse ir veterinarijos paslaugų teikimo vietose dėl koronaviruso infekcijos valdymo priemonių ir kt.

Siekiant pagerinti VMVT suteikiamų konsultacijų kokybę ir greitį, 2021 m. buvo padidintas dirbančių konsultantų skaičius ir patobulinti konsultavimo procesai. Per 2021 m. suteikta 13400 konsultacijų (2020 m. – 7 829), iš jų elektroniniu būdu – 4 454 (2020 m. – 3 832), telefonu – 8946 (2022 m. – 3 997). Palyginus 2021 m. suteiktų konsultacijų skaičių su 2020 m., jų skaičius 2021 m. padidėjo 71 %.

Elektroniniu paštu 2021 m. buvo gauti 4 454 vartotojų ir verslininkų klausimai, kuriems parengti ir pateikti atsakymai.

Daugiausia vartotojų klausimų, kaip ir kasmet, buvo dėl importo, verslo steigimo, viešojo maitinimo, maisto produktų ženklavimo, keliavimo su gyvūnais augintiniais. 2021 m. aktualūs klausimai buvo dėl karantino reikalavimų laikymosi, COVID-19 ligos prevencijos priemonių prekybos įmonėse, gamybos mažais kiekiais namuose galimybių ir taikomų reikalavimų, taip pat dėl gyvūnų augintinių registravimo reikalavimų.

Ataskaitiniu laikotarpiu toliau buvo sistemingai peržiūrimas ir atnaujinamas pagal poreikį VMVT interneto svetainėje skelbiamos informacijos turinys. 2020 m. buvusi svetainės atitiktis „Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms ir mobiliosioms programoms aprašo“ reikalavimams padidėjo 3 % ir 2021 m. pasiekė 94,0 % (2020 m. – 91,0 proc.) (*Informacinės visuomenės plėtros komiteto tyrimo duomenys*).

VATŽŪM. Įstaigos veikloje prioritetą teikiamas ūkio subjektų konsultavimui, metodinės pagalbos teikimui, kitų prevencinių priemonių, užkertančių kelią teisės aktų pažeidimams, įgyvendinimui, atsisakant požiūrio, kad teisės aktų laikymąsi galima užtikrinti tik taikant poveikio priemones, nuobaudas, o informavimas ir veikla skirta tam, kad ūkio subjektai galėtų tinkamai laikytis teisės aktų reikalavimų.

2021 m. fitosanitarijos srities klausimais buvo suteikta 1 120 (2020 m. – 2 033) konsultacijų žodžiu ir 311 (2020 m. – 532) konsultacijų raštu. Iš viso per 2021 m. suteikta 1 431 konsultacija. Daugiausiai konsultacijų suteikta apie augalinės produkcijos importo ir eksporto reikalavimus, privalomą bulvių augintojų registravimą Lietuvos Respublikos fitosanitariniame registre ir šio proceso eigą, MPM ženklavimą, reikalavimus iš trečiųjų šalių įvežamai medienai, augalų

svaikatingumo kontrolės pokyčius dėl 2016 m. spalio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/2031 dėl apsaugos priemonių nuo augalų kenkėjų, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (ES) Nr. 228/2013, (ES) Nr. 652/2014 ir (ES) Nr. 1143/2014 ir panaikinamos Tarybos direktyvos 69/464/EEB, 74/647/EEB, 93/85/EEB, 98/57/EB, 2000/29/EB, 2006/91/EB ir 2007/33/EB, nuostatų įgyvendinimo.

2021 m. AAP, apdoravimo augalų apsaugos produktais įrangos (toliau – apdoravimo įranga), trąšų bei tręšiamųjų produktų (toliau – TP) sričių klausimais ūkio subjektams buvo suteiktos 2 589 (2020 m. – 2 108) konsultacijos, t. y. 2 275 konsultacijos suteiktos žodžiu ir 314 - raštu (2020 m. – 1 913 žodžiu, 195 raštu). Siekiant padėti ūkio subjektams įgyvendinti numatytus reikalavimus AAP, apdoravimo įrangos, TP ar dirvožemio gerinimo priemonių srityje ūkio subjektams buvo išsamiai aiškinamos teisės aktų, reglamentuojančių AAP ir TP priežiūros sritį, nuostatos: Lietuvos Respublikos augalų apsaugos įstatymo, Lietuvos Respublikos tręšiamųjų produktų įstatymo, Augalų apsaugos produktų saugojimo, tiekimo rinkai, naudojimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2003 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 3D-564 „Dėl Augalų apsaugos produktų saugojimo, tiekimo rinkai, naudojimo taisyklių patvirtinimo“, Apdoravimo augalų apsaugos produktais įrangos techninės apžiūros taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2001 m. birželio 19 d. įsakymu Nr. 199 „Dėl Apdoravimo augalų apsaugos produktais įrangos techninės apžiūros taisyklių patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos rinkai pateikiamų ir tiekiamų tręšiamųjų produktų įtraukimo į identifikavimo sąrašą ir išbraukimo iš šio sąrašo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2019 m. gegužės 10 d. įsakymu Nr. 3D-292 „Dėl Lietuvos Respublikos rinkai pateikiamų ir tiekiamų tręšiamųjų produktų įtraukimo į identifikavimo sąrašą ir išbraukimo iš šio sąrašo tvarkos aprašo ir Lietuvos Respublikos rinkai pateikiamų ir tiekiamų tręšiamųjų produktų identifikavimo sąrašo patvirtinimo“, Tręšiamųjų produktų naudojimo reikalavimų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2019 m. gegužės 29 d. įsakymu Nr. 3D-332 „Dėl Tręšiamųjų produktų naudojimo reikalavimų aprašo patvirtinimo“, Tręšiamųjų produktų pakavimo ir ženklinimo reikalavimų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2020 m. liepos 9 d. įsakymu Nr. 4-547 „Dėl Tręšiamųjų produktų pakavimo ir ženklinimo reikalavimų aprašo patvirtinimo“.

Augalų dauginamosios medžiagos ir pluoštinių kanapių auginimo ir tiekimo rinkai klausimais ūkio subjektams suteikta 355 (2020 m. – 790) konsultacijos žodžiu ir 140 (2020 m. – 400) konsultacijų raštu. Daugiausia buvo konsultuota dauginamosios medžiagos sertifikavimo ir ženklinimo, prašymų pateikimo per Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos informacinę sistemą (VATIS), sėklos kokybinių tyrimų, pluoštinių kanapių auginimo ir pluoštinių kanapių produktų tiekimo rinkai, sėklos įvežimo į Lietuvos Respubliką iš ne Europos Sąjungos valstybių narių ar ne Europos ekonominės erdvės valstybių klausimais ir licencinių sutarčių klausimais.

Grūdų kokybės priežiūros (augalininkystės produktų mėginių ėmimo, kokybės tyrimų atlikimo, grūdų sandėlio licencijavimo, grūdų analizatorių (prietaisų *Infratec*) naudojimo ir administravimo, kokybės sertifikatų išdavimo, grūdų kokybės tyrimo laboratorijų atestavimo) klausimais ūkio subjektams 2020 m. iš viso suteiktos 232 (2020 m. – 375) konsultacijos, iš jų – 92 (2020 m. – 185) žodžiu ir 140 (2020 m. – 190) raštu.

2021 m. 86 % (2020 m. – 95 %) VATŽŪM kontroliuojamų ūkio subjektų (respondentų) nurodė, kad pirmaisiais veiklos metais gavo naudingų konsultacijų ir jiems nebuvo taikytos poveikio priemonės, išskyrus atvejus, kai jos buvo būtinos ir neišvengiamos, siekiant užkirsti kelią reikšmingos žalos ar pavojaus visuomenei, kitų asmenų interesams ar aplinkai atsiradimui.

VATŽŪM vykdė ūkio subjektų konsultavimo įrašymo, kokybės stebėsenos ir vertinimo bei šio proceso tobulinimo analizę, kurią atlikus, nustatyta, kad vidutinė konsultavimo kokybė 2021 m. 88 % (2020 m. – 79 %). Šiam pokyčiui įtakos turėjo kokybės stebėsenos ir vertinimo bei šio proceso tobulinimo rekomendacijos, į kurias 2021 m. buvo atsižvelgta.

Siekiant gerinti metodinės pagalbos suteikimą ir ūkio subjektų konsultavimą, 2020 m. sukurta ir nuolat atnaujinama VATŽŪM interneto svetainėje skiltis „Aktualu“, kurioje pateiktą informaciją darbuotojai naudoja konsultuodami ūkio subjektus per patikrinimus. Šioje skiltyje pateikiama informacija apie vykusius ir planuojamus VATŽŪM mokymus, skirtus ūkio subjektams, institucijoms, teritoriniams padaliniams ir kitiems subjektams.

2021 m. VATŽŪM surengė 3 viešąsias konsultacijas ūkio subjektams aktualiomis temomis nuotoliniu būdu, naudodamasi vaizdo ir garso konferencijų platformomis *Zoom ir Teams*. Taip pat VATŽŪM koordinavo klausimų-atsakymų parengimą ir viešinimą ūkio subjektams po 2021 m. lapkričio 24 d. įvykusios konsultacijos „Viešoji konsultacija ūkio subjektams aktualiomis temomis“.

VŠĮ Ekoagros. Švietėjiška veikla vykdyta, vadovaujantis VŠĮ „Ekoagros“ įstatais, 2021–2023 m. strateginiu veiklos planu, įstaigos veiklos rodikliais 2021 m., kitais teisės aktais, reglamentuojančiais įstaigos veiklą, taip pat visuomenės informavimą, švietimą ir reklamą reglamentuojančiais teisės aktais ir atsižvelgiant į žemės ūkio ir maisto, ekologinio sektorių raidos aktualijas, visuomenės informavimo tendencijas.

Švietėjiškos veiklos tikslas – skleisti informaciją apie ekologiškus ir pagal nacionalinę žemės ūkio ir maisto kokybės sistemą pagamintų produktus: jų išskirtines savybes, gamybos ypatumus, reikalavimus gamintojams, teisinį reglamentavimą, sertifikavimą ir kontrolę, kitomis su ekologine ir nacionalinės kokybės produktų gamyba ir sertifikavimu susijusiomis temomis. Taip pat ugdyti visuomenės ekologinį sąmoningumą, formuoti pasitikėjimą ekologiškais ir nacionalinės kokybės produktais, jų gamintojais ir produktų kokybės kontrolės sistema, skatinti vartoti šiuos produktus.

Įstaiga 2021 m. įgyvendino specialią šviečiamąją informavimo kampaniją, skirtą skatinti ekologiškų ir pagal nacionalinę žemės ūkio ir maisto kokybės sistemą pagamintų produktų vartojimą viešajame maitinime. Buvo parengta ir išleista informacinė medžiaga ir išplatinta tiksliniams gavėjams, suorganizuoti 5 informaciniai renginiai tikslinėms grupėms apie naujausias ekologiškų viešojo maitinimo įstaigų sertifikavimo taisykles.

Taip pat įstaiga vykdė nuolatinę švietėjišką veiklą – pareiškėjų ir visuomenės informavimą nuosavais informavimo kanalais: skelbė aktualias naujienas interneto svetainėje ir paskyrose socialiniuose tinkluose „Facebook“, „LinkedIn“, „Instagram“, rengė ir platino pranešimus spaudai, vykdė informavimą per žiniasklaidos priemones. Pareiškėjai buvo informuojami siunčiant periodinį naujienlaiškį el. paštu. Vykdytas pareiškėjų ir visuomenės švietimas ir informavimas renginiuose.

2021 m. įstaiga įgyvendino projektą „Ekologinė ir nacionalinės kokybės produktų gamyba: geroji patirtis ir naudingų žinių sklaida“ pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 m. programos (toliau – KPP) priemonės „Techninė pagalba“ veiklos sritį „Lietuvos kaimo tinklas“. Projektas skirtas skatinti ekologinės ir nacionalinės kokybės produktų gamintojų skaičiaus augimą Lietuvoje. To siekta skleidžiant informaciją apie ekologinės ir nacionalinės kokybės produktų gamybos reikalavimus, sertifikavimą, sektoriaus plėtrą ir jo augimo skatinimą per KPP priemones, dalijantis su žemės ūkio ir kaimo plėtros dalyviais KPP įgyvendinimo gerąja patirtimi ir didinant jos patrauklumą, skatinant įsitraukimą į žemės ūkio gamybos ir kaimo plėtros procesus, didinant apskritai viso žemės ūkio sektoriaus patrauklumą, taip pat plečiant visuomenės žinias apie žemės ūkio ir kaimo plėtros sektorių, KPP, jos dalyvius ir jos įgyvendinimo metu sukurta naudą. Įgyvendinant projektą sukurta 10 filmukų. Iš jų 9 skirti atskiroms žemės ūkio ir maisto gamybos sritims, sertifikuojamoms įstaigoms. 1 skirtas

visuomenei, jame pristatytos ekologiškų produktų savybės. Šis filmukas 2021 m. rugsėjį 10 dienų transliuotas viešajame transporte 10 Lietuvos miestų. Visi vaizdai nufilmuoti įstaigos pareiškėjų ūkiuose ir įmonėse. Parengti šie filmukai: „Ekologinė augalininkystė: javų auginimas“, „Ekologinė augalininkystė: sodininkystė ir uogininkystė“, „Ekologinė augalininkystė: daržininkystė“, „Ekologinė gyvulininkystė“, „Ekologiškų produktų tvarkyba (perdirbimas / prekyba)“, „Ekologinė bitininkystė“, „Pagal nacionalinę žemės ūkio ir maisto kokybės sistemą gaminami bičių produktai“, „Ekologiškų laukinių augalų rinkimas“, „Pagal nacionalinę žemės ūkio ir maisto kokybės sistemą auginami vaisiai, uogos ir daržovės“, „Kuo ypatingi ekologiški produktai (filmukas skirtas visuomenei, rodytas viešajame transporte)“.